

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Centra excelence na regionální úrovni

Bc. Žaneta Ptáčková

**Diplomová práce
2014**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Žaneta Ptáčková**
Osobní číslo: **E120126**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj: Urbanismus**
Název tématu: **Centra excelence na regionální úrovni**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

V souladu s moderními teoriemi regionálního rozvoje jsou finanční prostředky investovány nejen podle dnes již klasického pojišťovacího (vyrovnávacího) přístupu, ale také na základě principů strategické regionální politiky.

Cílem této práce je identifikovat ve vybraném regionu potenciální centra excelence a navrhnout úpravu regionální politiky regionu v souladu s moderními přístupy.

Zásady:

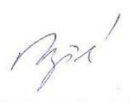
- Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
- Stanovení cílů práce a hypotézy, volba metod.
- Regionální rozvoj a politika.
- Analýza stávajících vědeckotechnických center a podnikatelských inkubátorů.
- Identifikace potenciálního centra excelence ve vybraném regionu.
- Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

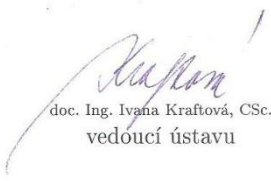
AMSTRONG, Harwey, W., TAYLOR, Jim. Regional economics and policy. 3. vydání. USA: Blackwell Publisher, 2000, 429 stran. ISBN 0-631-21713-4.
BERAN, Václav, DLASK, Petr. Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí. Vyd. 1. Praha: Academia, 2005, 323 s. ISBN 80-200-1201-x.
STEJSKAL, Jan, KOVÁRNÍK, Jaroslav. Regionální politika a její nástroje. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky: Strategic framework for sustainable development in the CR. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2010, 96, 105 s. ISBN 978-80-7212-536-4.
ŠVEJDA, Pavel a kol. Vědeckotechnické parky v České republice. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2006. 83 s. ISBN 80-903846-0-9.
VITURKA, Milan. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 227 s. ISBN 978-80-247-3638-9.

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Martin Maštálka, Ph.D.
Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání diplomové práce: 1. října 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2014

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2013

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2014

Žaneta Ptáčková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu Ing. Martinu Maštálkovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

ANOTACE

Diplomová práce je zaměřena na oblast vědeckotechnických parků. Je rozdělena na dvě hlavní části. První část vymezuje základní charakteristiku regionální politiky, regionálního rozvoje a vědeckotechnických parků včetně jejich dělení. Druhá část charakterizuje vědeckotechnické parky v regionech NUTS II Severovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko a zabývá se jejich statistickou analýzou. V závěru je uvedeno celkové zhodnocení dopadů vědeckotechnických parků na rozvoj regionů.

KLÍČOVÁ SLOVA

vědeckotechnický park, regionální politika, regionální rozvoj, výzkum, vývoj, inovace

TITLE

Centres of Excellence at the Regional Level

ANNOTATION

This master thesis is focused on the area of scientific and technical parks. It is divided into two main parts. The first part defines fundamental characteristics of regional politics, regional advance and scientific and technical parks, including their division. The second part characterizes those parks in regions NUTS II Severovýchod, Střední Morava and Moravskoslezsko and follow up their statistical analysis. In the conclusion is introduced overall evaluation of impacts of scientific and technical parks on regional advance.

KEYWORDS

scientific and technical park, regional politics, regional advance, research, development, innovations

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 CHARAKTERISTIKA REGIONÁLNÍ POLITIKY A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	13
1.1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	13
1.1.1 <i>Principy regionální politiky</i>	15
1.1.2 <i>Nástroje regionální politiky</i>	17
1.2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ.....	17
1.2.1 <i>Indikátory regionálního rozvoje</i>	18
1.3 KLASIFIKACE NUTS A CZ NUTS	19
1.4 MODERNÍ TEORETICKÉ PŘÍSTUPY.....	20
2 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY	22
2.1 ROZDĚLENÍ VTP	22
2.2 FINANČNÍ PODPORA	23
2.2.1 <i>OP Podnikání a inovace</i>	23
2.2.2 <i>OP Výzkum a vývoj pro inovace</i>	24
2.2.3 <i>Program Prosperita</i>	24
2.2.4 <i>Výhled na programovací období 2014 - 2020</i>	24
2.3 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY V ČR.....	25
3 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY REGIONŮ NUTS II	29
3.1 NUTS II SEVEROVÝCHOD.....	31
3.1.1 <i>Centrum rozvoje strojírenského výzkumu Liberec</i>	31
3.1.2 <i>CTTV – INOTEX, Dvůr Králové nad Labem</i>	32
3.1.3 <i>Technologické centrum Hradec Králové (TC HK)</i>	35
3.1.4 <i>Technopark Pardubice</i>	37
3.2 NUTS II STŘEDNÍ MORAVA.....	38
3.2.1 <i>Podnikatelský inovační park Agritec, Šumperk</i>	39
3.2.2 <i>Vědeckotechnický park UP v Olomouci</i>	40
3.2.3 <i>Centrum informačních technologií a aplikované informatiky</i>	42
3.2.4 <i>Technologické inovační centrum, Zlín</i>	42
3.2.5 <i>Technologický park Progress</i>	44
3.2.6 <i>Vědeckotechnický park při UTB ve Zlíně</i>	45
3.3 NUTS II MORAVSKOSLEZSKO	45
3.3.1 <i>Podnikatelské inovační centrum - BIC Ostrava</i>	47
3.3.2 <i>Vědecko-technologický park Ostrava</i>	49

4	VLIV VĚDECKOTECHNICKÝCH PARKŮ NA ROZVOJ VYBRANÝCH REGIONŮ	51
4.1	INDIKÁTORY REGIONU NUTS II SEVEROVÝCHOD.....	51
4.2	INDIKÁTORY REGIONU NUTS II STŘEDNÍ MORAVA.....	57
4.3	INDIKÁTORY REGIONU NUTS II MORAVSKOSLEZSKO	60
5	ZHODNOCENÍ DOPADŮ VTP	63
6	ZÁVĚR.....	67
	LITERATURA.....	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Rozmístění VTP	26
Obrázek 2: Vybrané oblasti zaměřující se na VTP	29

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Populační hranice	19
Tabulka 2: Jednotlivé úrovně územních jednotek klasifikace CZ-NUTS	20
Tabulka 3: Vynaložené finanční prostředky na budování VTP v ČR	24
Tabulka 4: Hospodaření TC HK v tis. Kč	36
Tabulka 5: Hospodářský výsledek TechnoParku Pardubice.....	38
Tabulka 6: Přehled vědeckotechnických parků ve vybraných regionech.....	66
Tabulka 7: Výnosy a výdaje jednotlivých VTP	I
Tabulka 8: Počet zaměstnanců v jednotlivých VTP	II
Tabulka 9: HDP v jednotlivých krajích v mld. Kč	II
Tabulka 10: Počet a rozdělení absolventů VŠ	III
Tabulka 11: Počet zaměstnanců ve VaV v krajích	IV
Tabulka 12: Výdaje na VaV v jednotlivých regionech v mil. Kč.....	IV

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu zaměstnanců v CTTV – INOTEX	33
Graf 2: Celkové výdaje vynaložené CTTV – INOTEX na výzkum a vývoj (v tis. Kč).....	34
Graf 3: Vývoj výnosů CTTV – INOTEX z běžné činnosti	34
Graf 4: Počty nových firem v TC HK.....	37
Graf 5: Vývoj počtu zaměstnanců v Agritec	39
Graf 6: Výnosy a výdaje z výzkumné činnosti Agritec v mil. Kč	40
Graf 7: Vývoj pracovních míst a firem ve VTP UP	41
Graf 8: Vývoj hospodářského výsledku VTP UP v tis. Kč	42
Graf 9: Vývoj počtu pracovních míst a počtu firem v TIC Zlín	43
Graf 10: Hospodářský výsledek v tis. Kč v TIC Zlín	44
Graf 11: Vývoj počtu firem v centru a v inkubátoru BIC Ostrava	47
Graf 12: Vývoj počtu pracovních míst BIC Ostrava	48
Graf 13: Hospodářský výsledek BIC Ostrava.....	49
Graf 14: Hospodářský výsledek VTP Ostrava.....	50
Graf 15: Vývoj HDP v krajích region Severovýchod v mld. Kč.....	52

Graf 16: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Libereckém kraji	53
Graf 17: Struktura oborů absolventů VŠ v Libereckém kraji.....	53
Graf 18: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Královéhradeckém kraji ...	54
Graf 19: Struktura oborů absolventů VŠ v Královéhradeckém kraji.....	54
Graf 20: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Pardubickém kraji	55
Graf 21: Struktura oborů absolventů VŠ v Pardubickém kraji.....	56
Graf 22: Celkové výdaje na VaV regionu Severovýchod.....	56
Graf 23: Vývoj HDP v Olomouckém a Zlínském kraji	57
Graf 24: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Olomouckém kraji.....	58
Graf 25: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ ve Zlínském kraji.....	58
Graf 26: Struktura oborů absolventů VŠ ve Zlínském kraji	59
Graf 27: Celkové výdaje na VaV regionu Střední Morava	60
Graf 28: Vývoj v HDP v mld. Kč v Moravskoslezském kraji	60
Graf 29: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ ve Moravskoslezském kraji	61
Graf 30: Struktura oborů absolventů VŠ v Moravskoslezském kraji	61
Graf 31: Celkové výdaje na VaV regionu Moravskoslezsko	62
Graf 32: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV ve sledovaných regionech.....	64
Graf 33: Výdaje na VaV za regiony v mld. Kč	65

SEZNAM ZKRATEK

BIC	Business and Inovative Center – obchodní a inovační centrum
CTTV	Centrum textilních technologií a vzdělání
ČR	Česká republika
EBN	European Business and Inovation Centre Network – Evropské obchodní centrum a inovační síť
EU	Evropská unie
FIM UHK	Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové
HV	Hospodářský výsledek
IT	Informační technologie
MIC	Microsoft inovační centrum
PL	Polsko
SŠIS	Střední škola informatiky a služeb
TC	Technologické centrum
TC HK	Technologické centrum Hradec Králové
TU	Technická univerzita
UP	Univerzita Palackého
VaV	Věda a výzkum
VŠ	Vysoká škola
VŠB - TU	Vysoká škol báňská – Technická univerzita
VTP	Vědeckotechnický park
VUT	Vysoké učení technické
VÚTS	Výzkumný ústav textilních strojů

ÚVOD

Současná doba je charakteristická důrazem na inovace, moderní přístupy, dynamický rozvoj a pokrok. Tomuto trendu se musí přizpůsobovat i Česká republika. Je zemí, kde hlavní prioritou je podpora firem, jejichž snahou je vyvíjet a zavádět nové produkty, technologické postupy a zvyšovat produktivitu práce, aby jejich činnost byla efektivnější a konkurenceschopná.

Veřejná podpora výzkumu a vývoje na vysokých školách a ve veřejných výzkumných institucích přináší nové vědeckotechnické a technologické poznatky a zajištění kvalifikované pracovní síly. Současně tyto ukazatele významně ovlivňují technologický i ekonomický rozvoj společnosti a její konkurenceschopnost. Děje se tak prostřednictvím aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje a inovací, které jsou prováděny hlavně ve vědeckotechnických parcích podnikatelského sektoru.

Vědeckotechnickým parkem mohou být prostory typu administrativního či technického, které zajišťují zázemí a pomoc začínajícím podnikatelům. Za základ veškerého rozvoje a pokroku lze považovat inovace. Je známo, že inovativní firma má pozitivní vliv na rozvoj určitého regionu, v kterém působí.

Spolupráce vysokoškolského sektoru, jako dodavatele nových znalostí a hlavně budoucí inteligence, s podnikatelským sektorem, jako spotřebitelem, by tak měla být v každé vyspělé společnosti samozřejmostí.

Diplomová práce se zabývá problematikou vědeckotechnických parků v regionech NUTS II Severovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko, včetně jejich statistické analýzy. Je rozvržena na 5 hlavních kapitol, které se zabývají obecnou tematikou regionální politiky a regionálního rozvoje, charakteristikou vědeckotechnických parků, jejich rozdělením a finanční podporou, vybranými regiony, ze kterých autorka zpracovala své praktické poznatky. Dále je posouzen vliv vědeckotechnických parků na rozvoj vybraných regionů včetně celkového zhodnocení dopadů na ekonomický výkon, změny počtu zaměstnanců, absolventy vysokých škol a výdaje na VaV.

Zvolený časový horizont je poslední desetiletí, tedy od doby kdy začaly vědeckotechnické parky vznikat a působit na rozvoj regionů. Hodnocení za uplynulých deset let by mělo ukázat, zda mají vědeckotechnické parky vliv na vývoj daných regionů.

Cílem práce je identifikace potenciálních center excelence ve vybraných regionech a navrhnout úpravu regionální politiky regionu v souladu s moderními přístupy v oboru.

Pro dosažení stanoveného cíle budou využity teoretické metody, komparace a analýza získaných výsledků.

Celá práce vznikla na základě literární rešerše a osobním dotazováním zkoumaných vědeckotechnických parků, které autorce poskytly potřebný materiál a informace k problematice, kterou se diplomová práce zabývá.

1 CHARAKTERISTIKA REGIONÁLNÍ POLITIKY A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje se neustále vyvíjí. Za posledních deset let mnohé země reformovaly její tradiční pojetí a zaměřily se na podrobnější definování cílů. Současným cílem regionální politiky je snižování rozdílů mezi regiony. Původní myšlenka harmonického rozvoje všech regionů byla nahrazena myšlenkou tzv. rovnosti šancí.

1.1 Regionální politika

Samostatný pojem regionální politika byl v průběhu jejího vývoje různě definován. Pro srovnání je uvedeno několik definic, z nichž ta nejobecnější zní:[9]

„soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.“

Jinou definicí, vycházející z publikací zaměřených na evropské přístupy k problematice, je ta, kterou vymezily Zásady regionální politiky ČR (1998):[12]

Regionální politika je koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, zaměřená na podporu rozvojových aktivit v jednotlivých regionech a na předcházení či zmírňování negativních důsledků územně nerovnoměrného rozvoje.

Podstatou regionální politiky je, že představuje soubor opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů rozvoje regionů.[9]

Z hlediska nastavení základních parametrů, zaměření, řízení a implementace regionální politiky lze rozlišit dva základní přístupy: [7]

- tradiční (exogenní) regionální politika – orientovaná především na ovlivnění mobility výrobních faktorů z vyspělých regionů do regionů málo rozvinutých. V EU převládala do poloviny 70. let 20. st. Účinnost opatření realizovaných v rámci tohoto pojetí regionální politiky je velmi nízká a realizované podpory nevedou k pozvednutí zaostalých oblastí.
- endogenní regionální politika – je zaměřená na posílení zdrojů a struktur existujících v regionech. Představuje změnu od politiky založené na mobilitě výrobních faktorů k politice usilující mobilizovat podnikavost a inovace.

Podle programovacího období 2007 – 2013 jsou vymezeny 3 cíle regionální politiky, ke kterým patří:[30]

- Konvergence – podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou EU.
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – podpora regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence.
- Evropská územní spolupráce – podpora příhraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic.

K uskutečnění regionální politiky je potřeba splnit tři hlavní předpoklady:

- existence programů regionálního rozvoje ve formě tzv. programových dokumentů, které specifikují priority, cíle a opatření k jejich dosažení,
- zajištění zdrojů na realizaci programů a strategií – finančních, technických a lidských,
- tvorba institucionálního rámce pro přípravu programových dokumentů, realizaci programů a projektů.

Ne vždy jsou tyto tři podmínky splněny najednou, což vede k neúspěchu dané regionální politiky.

Rozdíly v ekonomické, sociální a jiné oblasti života společnosti v daném území se dají vyjádřit různými ukazateli. Např. v oblasti ekonomiky se jedná o hrubý domácí produkt, zaměstnanost podle sektorů národního hospodářství (průmysl, zemědělství, služby). Další oblastí je trh práce, kde se posuzuje nezaměstnanost (celková, dlouhodobá, žen a mladistvých) a zaměstnanost (celková, žen a mužů). Oblast demografie, kde se hodnotí obyvatelstvo, hustota obyvatel, obyvatelé podle věku v % a oblast vzdělání, kde se klasifikuje vzdělání do tříd nízké, střední a vysoké. Regionální politika se zaměřuje především na: [5]

a) Podporu rozvoje předem vymezených regionů

- strukturálně postižené regiony – průmyslové oblasti s útlumem tradičních odvětví a vysokou mírou nezaměstnaností,
- hospodářsky slabé regiony – převážně venkovské oblasti s nižší životní úrovní,

- další regiony se specifickými problémy – jedná se např. o pohraniční oblasti, extrémně ekologicky zatížené regiony, znevýhodněné oblasti v zemědělství, území postižené povodněmi, bývalé vojenské újezdy atd.

b) Koordinace aktivit ústředních orgánů, které mají výrazný regionální dopad do území

- týká se celé České republiky a všech regionů.

Regionem se definuje území s více či méně přesně vyznačenými hranicemi, které často slouží jako správní jednotka nižší, než je úroveň národního státu. Hranice regionu se rozlišují na přírodní, historické a správní.[43]

Klíčovým bodem regionální politiky je vytvoření základního institucionálního a partnerského rámce. Vedle přímého realizátora opatření regionální politiky je nutné rozlišit a stanovit relevantní aktéry regionálního rozvoje, jejich vzájemné vztahy, práva a povinnosti. Vzhledem k tomu, že regionální politika se svými dopady a působením odvíjí od situace v obci, je nejvhodnější postupovat při stanovení okruhu aktérů regionálního rozvoje směrem „zdola nahoru“. Členění je spíše orientační a inspirativní a v praxi dynamické. Typy aktérů na základních prostorových úrovních jsou následující:[15]

- na obecné úrovni – obec, obcí zřizované organizace (školy, kulturní a sportovní zařízení, apod.), významní podnikatelé, zájmová sdružení.
- na mikroregionální úrovni – management svazků obcí, obce a místní akční skupiny.
- na krajské úrovni – kraj, svazky obcí, místní akční skupiny, územní orgány státní správy, podnikatelské sdružení, neziskové sdružení a vysoké školy.
- na státní úrovni – Ministerstvo pro místní rozvoj, ostatní ministerstva, kraje, svaz měst a obcí a celostátní zájmové uskupení (Hospodářská komora ČR, Agrární komora ČR).

1.1.1 Principy regionální politiky

Funkce regionální politiky je založena na několika základních principech, které jsou obsaženy v programové a právní úpravě celého procesu poskytování pomoci. Mezi základní principy patří princip koncentrace, programování, partnerství, adicionality, monitorování a vyhodnocování a koordinace.[12]

Princip koncentrace vychází z potřeby soustředit úsilí a prostředky na podporu rozvoje zejména těch regionů, které vykazují dlouhodobě nižší ekonomickou výkonnost a životní úroveň.

Princip programování je založen na potřebě koncepčního přístupu při zajišťování rozvoje jednotlivých regionů, včetně programové koordinace aktivit různých subjektů zainteresovaných na rozvoji daného území. Namísto jednotlivých podpor zaměřených na izolované projekty jsou podpory vázány na programy se stanoveným pevným časovým rámcem, s ohraničeným spektrem podpor, s vyhrazeným rámcem pro podíly účasti zadavatelů projektů, s pevně vyčleněným objemem prostředků, stanovenými podmínkami pro přihlašování a výběr jednotlivých projektů, stanovení odpovědnosti za realizaci programu, způsob řízení a vyhodnocování programu.

Princip partnerství vychází z potřeby úzké spolupráce příslušných orgánů státní správy, samosprávy a dalších orgánů a organizací, a to jak v úrovni horizontální (např. spolupráce obcí a regionů mezi sebou), tak i vertikální (např. spolupráce ministerstev s regiony, obcemi). Spolupráci nutno zajišťovat od stadia přípravy programu až po realizaci akcí, vyhodnocování programu a kontroly plnění přijatých opatření.

Princip adicionality vychází ze zásady, že prostředky státu nejsou většinovým, ale pouze doplňkovým zdrojem (s možnou výjimkou obcí či krajů), který přispívá k podpoře aktivit vznikajících v regionu.

Princip monitorování a vyhodnocování zde se jedná o průběžné sledování a vyhodnocování věcného i finančního využívání prostředků ze zdrojů EU, a to ve všech fázích procesu realizace operačních programů a projektů. Před schválením projektu je vyžadováno podrobné hodnocení jeho dopadů, pak následuje průběžné monitorování realizace projektu a nakonec zhodnocení skutečných přínosů projektu. Význam tohoto principu se neustále zvyšuje.

Princip koordinace spočívá v nutnosti koordinovat činnost jednotlivých odvětvových ministerstev v rámci regionální politiky. Tím je v ČR pověřeno ministerstvo pro místní rozvoj, které se domnívá, že princip je naplňován přenášením obtížně zvládnutelných úkolů ze strany odvětvových ministerstev na ministerstvo pro místní rozvoj a jejich neochotou podrobit se koordinaci regionálně zaměřených opatření ze strany ministerstva pro místní rozvoj.

1.1.2 Nástroje regionální politiky

Nástroje v obecné rovině lze nazvat pomůckami k výkonu či podpoře nějaké činnosti, resp. pojem označující prostředky, které napomáhají k dosažení rozvojových cílů daného území. K obecným nástrojům patří strategické plánování, územní plánování a finanční plánování.

Strategické plánování je nástroj sloužící k rozvoji jakékoliv organizace (např. instituce, podniku nebo města), který se prostřednictvím analýz a konkrétních kroků snaží systematicky propracovat ke změnám k lepšímu.

Územní plánování je soustavná činnost, která se zabývá územním rozvojem s cílem optimálního funkčního využití území, vyloučení vzájemných disproporcí a prosazování veřejného i soukromého zájmu v území.

Finanční (ekonomické) plánování je prvek, který vnáší do řízení organizace (např. instituce, podniku nebo města) orientaci na finanční cíl, dále pak omezuje finanční riziko. U soukromých subjektů se jeho cílem stává nejčastěji zisk, u veřejnoprávních subjektů (mezi které řadíme město) je jeho cílem efektivní hospodaření s disponibilními finančními prostředky a veřejný prospěch.[10]

1.2 Regionální rozvoj

Rozvoj je všeobecně mnohovýznamový pojem a jeho interpretace může být velmi rozdílná. Dříve se pojem spojoval s pojmem ekonomický růst, neboť rozvoj byl spojen s růstem produkce, majetku a pracovních míst. Dnes je tomuto pojmu přiřazen širší sociální, ekonomický, politický či kulturní rozměr. Pro regionální rozvoj neexistují všeobecně platná kritéria, z kterých by měl vycházet. Každá společnost a ekonomika totiž vychází z různých hodnot a tradic, podle kterých přisuzuje uvedeným dimenzím různý význam.

Principy a hodnoty regionálního rozvoje vyjadřují vztahy a rovnováhu sil mezi státem, trhem a občanskou společností a jsou politicky vymezené regionálními zainteresovanými subjekty. [1]

K hlavním prvkům, které by měli rozvoj obsahovat, jsou: [1]

- růst – měl by respektovat podmínky udržitelného rozvoje. Uspokojovat potřeby současné generace bez toho, aby ohrožoval uspokojování budoucích potřeb.

- práce – ve smyslu produktivního a zaplaceného zaměstnání, které umožňuje překonat chudobu a vede k rozvoji osobnosti. Zvyšuje šance na sebeuplatnění.
- rovnost / spravedlnost – rozdělení důchodu by mělo být spravedlivé.
- participace – rozvoj neplyne pro zúčastněné, ale plyne s jejich pomocí. Lidé by měli mít možnost rozvoj ovlivňovat např. prostřednictvím politických rozhodovacích procesů v demokracii.
- nezávislost / samostatnost – neměl by existovat žádný ekonomický „diktát“ silnějších skupin buď politických, nebo ekonomických. Regiony by se měli samostatně rozhodovat.

1.2.1 Indikátory regionálního rozvoje

Pro zajištění efektivnosti regionální politiky je důležitá analýza významných faktorů regionálního rozvoje. Faktory, které tvoří základ podpory z hlediska vyváženého regionálního rozvoje, jsou podrobněji popsány v § 3 zákona 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Souvisí se stupněm poznání socioekonomických procesů a zároveň podléhají změnám z důvodu vývoje struktur a jejich vzájemného působení. To je spojeno s tím, že faktory se v čase mění. [4]

Hrabánková a kolektiv definují faktory regionálního rozvoje, které jsou rozvojovým potenciálem regionů, následovně: [4]

- lidské zdroje s příslušnou úrovní dovedností a odborného vzdělání,
- přírodní zdroje a přírodní prostředí jako dlouhodobé determinanty regionálního rozvoje,
- nehmotné faktory, ke kterým patří inovace a schopnost jejich vytváření a šíření, dostupnost a účinné využití informační a komunikační technologie, institucionální prostředí,
- hmotné faktory v podobě jejich produkčního potenciálu a infrastruktury.

Pojem indikátor představuje kvalitativní a kvantitativní proměnnou, která je měřitelná, popsitelná a poskytuje nástroje k posouzení regionálního rozvoje. Indikátory musí mít přiřazeny základní identifikační charakteristiky, ke kterým např. patří přesný název a jeho definice, způsob jak bude měřen (měrná jednotka) a zdroje informací a doba zjišťování.

Podle Evropské komise představuje indikátor rozměr cíle, který má být naplněn, rozměr zdroje, který má být použit, rozměr dopadu, který má být obdržen nebo proměnnou prostředí.

V oblasti vědy a výzkumu se může jednat o indikátory měřící počet nových vědeckotechnických institucí (počet na 100 tis. obyvatel), zahájených vědeckotechnických projektů (počet na vědeckotechnické zaměstnance), množství vědeckotechnických projektů podporovaných veřejnými prostředky (počet na 100 tis. obyvatel) apod.

1.3 Klasifikace NUTS a CZ NUTS

Systémem klasifikace územních statistických jednotek je Evropská klasifikace NUTS. Byla připravena Eurostatem podle nařízení 1059/2003 a je aktualizována na základě nařízení Komise v tříletých intervalech. Má tak právní základ. Obě nařízení, na jejichž základě je postavena, jsou závazná v celém rozsahu a přímo použitelná ve všech členských státech. Konstrukce klasifikace vychází z jednotných metodických principů Eurostatu s přihlédnutím k administrativnímu uspořádání konkrétního státu.[12]

Má-li být zavedena příslušná úroveň NUTS, v níž je zavedena daná třída správních jednotek v členském státě, musí průměrná velikost této třídy správních jednotek v členském státě ležet v následujících populačních hranicích:

Úroveň	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 mil.	7 mil.
NUTS 2	800 tis.	3 mil.
NUTS 3	150 tis.	800 tis.

Tabulka 1: Populační hranice

Zdroj:[12]

Hlavním důvodem pro zavedení společné evropské klasifikace je snaha o získávání zejména ekonomických informací o území na srovnatelné bázi.[12]

Postup při zavedení evropské klasifikace NUTS má dvě základní roviny:

- 1) vymezení územního uspořádání členského státu pro statistické účely tak, aby vyhovovalo požadavkům formulovaným v nařízení 1059/2003 (členské státy).
- 2) vygenerování závazné evropské klasifikace NUTS podle jednotných pravidel na základě sdělených územních struktur jednotlivých členských států (Eurostat).

Předmětem klasifikace CZ-NUTS je uspořádání územních jednotek v České republice do úrovně NUTS 3 podle jednotných pravidel platných v Evropské unii. Tyto jednotky mohou mít administrativní nebo neadministrativní charakter.[22]

stát (NUTS 0)	Česká republika	administrativní jednotka
území (NUTS 1)	území celé ČR	neadministrativní jednotka
region soudržnosti (NUTS 2)	sdružené kraje	neadministrativní jednotka
kraj (NUTS 3)	kraje	administrativní jednotka

Tabulka 2: Jednotlivé úrovně územních jednotek klasifikace CZ-NUTS

Zdroj:[22]

Každá úroveň NUTS 1 až NUTS 3 zahrnuje i jednu mimoregionální územní jednotku, tzv. Extra-Regio. Tyto jednotky jsou tvořené částmi hospodářského území, které nemohou být připojeny ke konkrétnímu regionu (vzdušný prostor, vojenské základny, velvyslanectví, konzuláty apod.)

Česká republika se skládá z osmi regionů soudržnosti, ke kterým patří Severozápad, Jihozápad, Střední Čechy, Praha, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko.

1.4 Moderní teoretické přístupy

Regionální politika se nachází v současnosti v období, kterému dominují institucionální přístupy. Časově je období vymezeno od druhé poloviny 70. let 20. století a až do současnosti. Regionální problémy se především řeší v rámci podpory vznikajícím firmám, malým a středním firmám a decentralizačními opatřeními ve veřejné správě.

Institucionální teorie se v rámci koncepce regionální politiky zaměřuje především na způsoby, kterými je možné napomoci k vzájemnému působení a učení jednotlivých aktérů a jak zvýšit jejich připravenost reagovat na změny. K tomu může napomoci intervence veřejného sektoru nebo společné úsilí veřejného a soukromého sektoru. Může jít např. o zvýšení investic do vzdělání, podporu vzniku institucí na podporu učení, vědy a výzkumu či organizací podporujících a usnadňujících vzájemnou komunikaci mezi podniky. Nejúčelnější jsou investice do lidských zdrojů, do vzdělávání a výchovy kvalifikovaných osob.[2]

Ani v případě teorie učících se regionů není jednoznačná shoda v tom, do jaké míry je možné zkušenosti úspěšných učících se regionů přenášet do jiných, méně úspěšných oblastí. Předpokladem je, že model učících se regionů se mohl stát nástrojem pro rozvoj

zaostávajících regionů v rámci regionální politiky EU. Přístup teorie učících se regionů souvisí i se strategickým dlouhodobým myšlením, tzn. nesoustředit se o okamžitou maximalizaci zisků a větším ohledem na trvalou udržitelnost jak ekonomickou, tak i ekologickou.

Podnětem pro rozvoj společnosti je využívání nových znalostí. Způsoby, jak podpořit tvorbu znalostí a jejich klasifikaci do výrobků a služeb, popisuje množství teoretických přístupů. Aktuální koncepcí, které je věnována největší pozornost v literatuře i při vymezování politik, je koncepce inovačních systémů.

Systémový pohled na inovace zobrazuje roli, kterou v rámci národní a regionální ekonomiky v inovačním procesu hraje vzájemné působení aktérů uvnitř prostředí, které je tvořené institucemi, kulturními zvyklostmi a hodnotami. Podstatou je, že firmy nevytvářejí inovace individuálně, ale spolupracují s dalšími organizacemi. Teoretický základ konceptu se zaměřením na národní úroveň rozvíjeli autoři Lundvall a Nelson., regionální varianta se potom prosazovala od druhé poloviny 90. let. Přesné oddělování národní a regionální úrovně vyvrací jejich věcnou provázanost, neboť v pozadí každého regionu je nutné vnímat národní realitu se specifickým modelem podnikatelského prostředí, vzdělávacího systému a určitou historií regionálního vývoje.

V inovačním systému vystupují vědeckotechnické parky jako zprostředkující subjekty, které stojí na pomezí subsystému starajícího se o tvorbu a šíření znalostí a subsystému využívajícího znalosti. K výhodám se řadí fyzická blízkost výzkumných organizací a umístění firem, neboť se zakládají na skutečnosti, že koncentrace lidského kapitálu umožňuje četnější vzájemné působení a sdílení znalostí než kdyby stejný kapitál byl rozdělen do více lokalit. Efektivnost inovačního procesu je založena na přijímání znalostí z vnějšího prostředí a na jejich vhodné kombinaci se znalostmi vlastními. Významným znakem pro inovační kapacity firmy není její velikost, ale míra integrace a síla těchto vazeb. Hlavní myšlenkou koncepce inovačních systémů je „prostorová blízkost náležitých aktérů, jejich interakce a vhodné faktory prostředí určují tendenci firem inovovat ve stejné míře jako jejich individuální charakteristiky, zdroje a schopnosti.“[2]

2 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY

Vědeckotechnický park (dále jen VTP) jako pojem nemá přesně vymezen svůj význam. Působí jako instituce orientované na oblast technologie, vědy a inovačního podnikání.

Poprvé se o vědeckotechnických parcích začalo hovořit v 50. letech 20. století v USA, kde část areálu Standfordské univerzity, pronajímali za účelem vytvoření nových podniků. V podstatě se jednalo o spouštěcí mechanismus rozvoje oblasti dnes označované jako Silicon Valley.

Severní Amerika se stala vzorem a zdrojem zkušeností pro mnohé další státy, které se inspirovaly a myšlenku vědeckotechnických parků šířily dál. Individuální státy parkům následně přiřazovaly různé formy a názvy, podle svých potřeb. [11]

Na světě existuje několik tisíc vědeckotechnických parků. I přesto, že všechny se zabývají obdobnou činností, nenalezneme dva totožné parky. Nedovolují to předpoklady a podmínky, ve kterých jsou připravovány a provozovány. To má za následek, že existuje celá řada názvů, které se k jejich označování využívají. Jedná se např. o pojem inkubátor, inovační centrum, zakladatelské centrum, technologické centrum a mnohá jiná. Obecně tedy lze říct, že vědeckotechnickým parkem se rozumí

„instituce orientovaná do oblasti vědy, technologie a inovačního podnikání. Své know-how využívá k vytváření podmínek pro dynamický rozvoj činnosti inovačních firem, pro zabezpečení transferu technologií a výchovu k inovačnímu podnikání.“

Poskytují začínajícím podnikatelům pomoc především v oblasti perspektivní výroby a služeb. Své technologické a informační předpoklady využívají k tvorbě podmínek pro dynamický rozvoj činností inovačních podniků, pro zabezpečování transferu technologií a výchovu k inovačnímu podnikání. Snaží se co nejrychleji překonat technologické zaostávání, podporovat rozvoj malých a středních podniků, vytvářet nové perspektivní pracovní místa a realizovat strukturální změny v regionech.[11]

Z hlediska jejich přínosu v oblasti vývoje a výzkumu, lze v budoucnu očekávat, že počet VTP bude vzrůstat a podpoří tak inovační potenciál v dané zemi.

2.1 Rozdělení VTP

Rozlišuje se několik typů VTP, které nejvýrazněji ovlivnily a ovlivňují přípravu a provozování VTP v České republice. Patří k nim:[11]

- Veřejnoprávní – nevýdělečné, financované vládou, městem či jinými nevýdělečnými institucemi, s prioritním zaměřením na ekonomický rozvoj regionu.
- Soukromé – výdělečné, zakládají je kapitálové společnosti s rizikovým kapitálem s cílem spoluúčasti na inovačním podnikání firem usídlených v centrech.
- Kombinované – zakládají je sdružení státních, komunálních a nevýdělečných institucí společně se soukromým sektorem.
- Akademické – přidruženy k univerzitám či fakultám různých vysokých škol, jsou prioritně zaměřeny na transfer výsledků akademického výzkumu do hospodářské praxe.

V několika posledních desetiletích je přikládán velký důraz na podporu progresivních průmyslových odvětví produkujících výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Jedná se především v oblasti průmyslu zabývající se high-tech, jež jsou ve středu dění. Výrobky získané těmito výrobními postupy mají vysoké užitné a velmi hodnotné ekonomické vlastnosti. Proto se státní orgány, regionální orgány i jiné instituce zaměřující především na rozvoj takovýchto sektorů a druhů výrob, na podporu inovací, výzkum a vývoj a transfer technologií.[3]

2.2 Finanční podpora

Mezi zdroje financování patří především zdroje vlastní a cizí, které zpravidla začínajícím či menším subjektům nepokryjí všechny jejich investice. Proto existují další možnosti financování, mezi které řadíme asi nejvýraznější podporu ze strukturálních fondů EU, která je směřována především na rozvoj inovačního prostředí, zkvalitňuje infrastrukturní zázemí VaV, modernizaci vzdělávacího systému a rozvoj lidských zdrojů ve VaV. Pro podporu VaV jsou vytyčeny dva operační programy v programovacím období 2007 – 2013.

2.2.1 OP Podnikání a inovace

Cílem programu je podpora nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovačního potenciálu a využívání moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Přispívá k zlepšení infrastruktury a služeb pro podnikání a navazování spolupráce mezi podniky

a vědeckovýzkumnými institucemi. V programovacím období 2007 – 2013 bylo pro něj vyčleněno 3,12 mld. € z Evropského fondu pro regionální rozvoj.[23]

2.2.2 OP Výzkum a vývoj pro inovace

Cílem programu je prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráci se soukromým sektorem, posílení výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR. Podpora je zaměřena na vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budováním nových pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání. V programovacím období 2007 – 2013 bylo pro něj vyčleněno 2,07 mld. € z Evropského fondu pro regionální rozvoj.[26]

2.2.3 Program Prosperita

Rozvoj inovační infrastruktury je spojen s dotačním programem Prosperita. Má dvě fáze Prosperita I (2004 – 2006) a Prosperita II (2007 – 2013). Prosperita I navázal na předchozí národní program Park. V následující tabulce je vidět rozložení finančních prostředků na budování parků v ČR v jednotlivých fázích programu. [18]

Fáze	Finanční prostředky
2004 - 2006	1,7 mld. Kč
2007 - 2013	11,0 mld. Kč

Tabulka 3: Vynaložené finanční prostředky na budování VTP v ČR

Zdroj: vlastní zpracování

Program Prosperita II je součástí OP Podnikání a inovace je program Prosperita, který realizuje Prioritní osu 5 – Prostředí pro podnikání a inovace. Je zaměřen na podporu zakládání a dalšího rozvoje subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace zaměřené na především na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb, prostřednictvím dotací.

2.2.4 Výhled na programovací období 2014 - 2020

V České republice příprava programů probíhá již od roku 2010 a i nadále je v přípravné fázi. Programy pro podporu VaV v tomto programovacím období budou následující:

- *OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost* – jedním z cílů bude podpora rozvoje podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a propojení s jejich okolním prostředím. [24]

- *OP Výzkum, vývoj a vzdělávání* - prioritními osami bude posilování kapacit pro kvalitní výzkum, rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj a rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.[25]

Zatímco v programovacím období 2007 – 2013 bylo vyčleněno 26,7 mld. €, nyní by se objem prostředků měl snížit na 21,6 mld. € (cca 520 mld. Kč). Na OP Výzkum, vývoj a vzdělání by mělo být alokováno 12,8 % z celkových prostředků a na OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 19,3 %.

2.3 Vědeckotechnické parky v ČR

V ČR se pojem vědeckotechnický park používá od roku 1990, kdy vznikla Společnost vědeckotechnických parků ČR. Existuje kromě již zaběhlých parků i několik „parků“, které se o podnikatelskou činnost snaží, ale vzhledem k tomu, že nemají státní a komunální podporu tak strádají.

Základním problémem je především chybějící propracovaný systém financování jejich vzniku a systematické propojení univerzit a akademických ústavů s podniky. Schází zde tzv. centra excelence využívající akademické a firemní kapacity k rozvoji technologických oborů s vysokým růstovým potencionálem. Tuzemské firmy nemají o kvalitě a zaměření vědeckých pracovišť potřebný přehled.[8]

Parky mají svá kritéria podle, kterých se odlišují. Jedná se např. o typ zakladatele, právní formu subjektu, finanční výkonnost, kapitálovou sílu atd. VTP se zabývají třemi oblastmi, ke kterým patří regionální rozvoj, rozvoj techniky a technologie a podpora malých a středních inovačních podniků. V podmínkách ČR se rozlišují tři základní druhy VTP:[11]

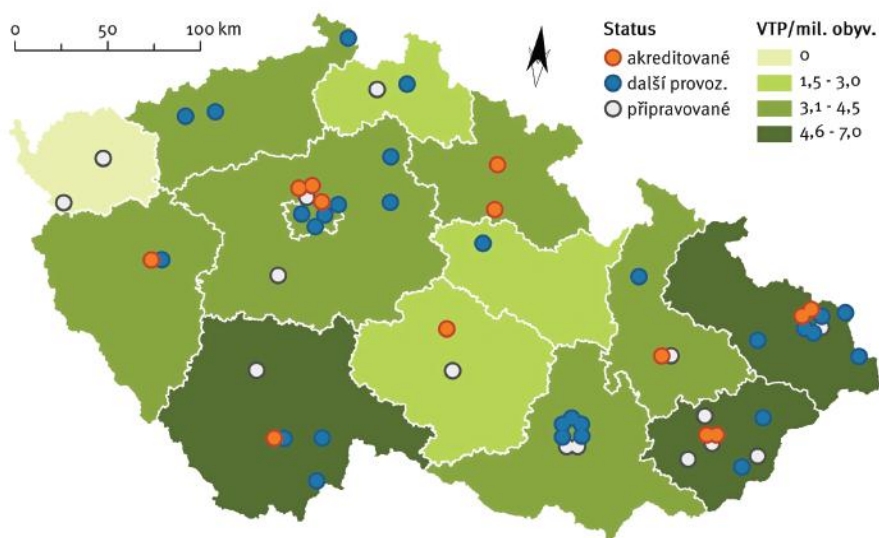
- **vědecký park (centrum)** – představují komplex vědeckovýzkumných, projekčních, konstrukčních, výrobních a ostatních organizací, které se podílejí na inovačním podnikání, umístěných zpravidla v blízkosti vysokých škol a pracovišť Akademie věd ČR.
- **technologický park** – hlavním posláním je zejména podpora technologického transferu a rozvoje high-tech (špičková technologie, především v oblastech mikroelektroniky, komunikační techniky, biotechnologie, ekotechnologie, nových materiálů atd.)

- **podnikatelské a inovační centrum** – podporují začínající podnikatele při tvorbě inovačních projektů, startu firmy a samotném podnikání, pomáhá při tvorbě inovačních příležitostí, podporuje kooperaci mezi inovačními firmami, zprostředkovává firmám přístup na mezinárodní trhy, kontakty s firmami v tuzemsku i zahraničí, zabezpečuje propagaci, účast na výstavách atd. Organizují odborné semináře, kurzy, setkání firem, nabídky a poptávky technologií.

Všechny firmy, které se chtějí stát součástí vědeckotechnického parku, kontaktují buď přímo vybraný park, nebo Společnost VTP ČR. Rovněž by se měly zúčastnit výběrového řízení, pro které jsou stanovena určitá kritéria pro přijetí firmy. Kritéria předkládá každý vědeckotechnický park.

V České republice probíhá výzkum a vývoj z více než poloviny v podnikatelském sektoru. Participace podnikatelského sektoru na celkových výdajích na výzkum a vývoj se dlouhodobě snižuje. V roce 2004 bylo v podnikatelském sektoru provedeno více než 62 % výzkumných a vývojových akcí. V roce 2012 poklesl počet akcí na cca 54 %. Příčinou růstu výdajů na výzkum a vývoj je nárůst počtu zaměstnanců v tomto oboru. V roce 2012 pracovalo v podnikatelském sektoru v oblasti výzkumu cca 32 tisíc pracovníků, což bylo o 5 tisíc více než v roce 2010. Negativem zaměstnanosti je nízký podíl žen. V oblasti výzkumu je jich zaměstnáno zhruba 20 %.[6]

Počet provozovaných center se v ČR blíží k počtu 57. V první polovině roku 2011 zde fungovalo 42 vědeckotechnických parků. Rozmístění parků je vyobrazeno na následujícím obrázku.

Obrázek 1: Rozmístění VTP

Zdroj: [13]

Podle barev jsou odlišeny parky, které splňují akreditaci Společnosti vědeckotechnických parků ČR, dále provozované parky a parky, které jsou v přípravné fázi a mají schválenou dotaci v programu Prosperita II.

Působí zde i podnikatelské inkubátory, které mohou být součástí vědeckotechnických parků nebo mohou fungovat samostatně. Podnikatelský inkubátor je zařízení, resp. objekt, který je možné definovat jako:[20]

„Podnikatelské inkubátory se zaměřují na podporu začínajících inovačních firem, jejichž hlavním cílem je vývoj nových technologií, výrobků a služeb a jejich následné zavedení na trh.“

Podpora firmám je poskytována především formou zvýhodněného nájmu kancelářských, výrobních, laboratorních či jiných prostor a cenově zvýhodněných konzultantských služeb, školení, rekvalifikací a dalších služeb.

Hlavními cíly podnikatelského inkubátoru je vytváření pracovních míst spolu s povzbuzováním regionálního rozvoje. Jsou zaměřeny na různé druhy podniků. Nejčastěji se jedná o inovační podniky, tzv. technologické inkubátory, dále na neinovační podniky – podnikatelské inkubátory, které se nacházejí zejména v menších obcích, na podniky zakládané absolventy VŠ – vědecké inkubátory a inkubátory přidružené k univerzitě a na podniky specializující se na určitý obor – např. biotechnologický inkubátor.

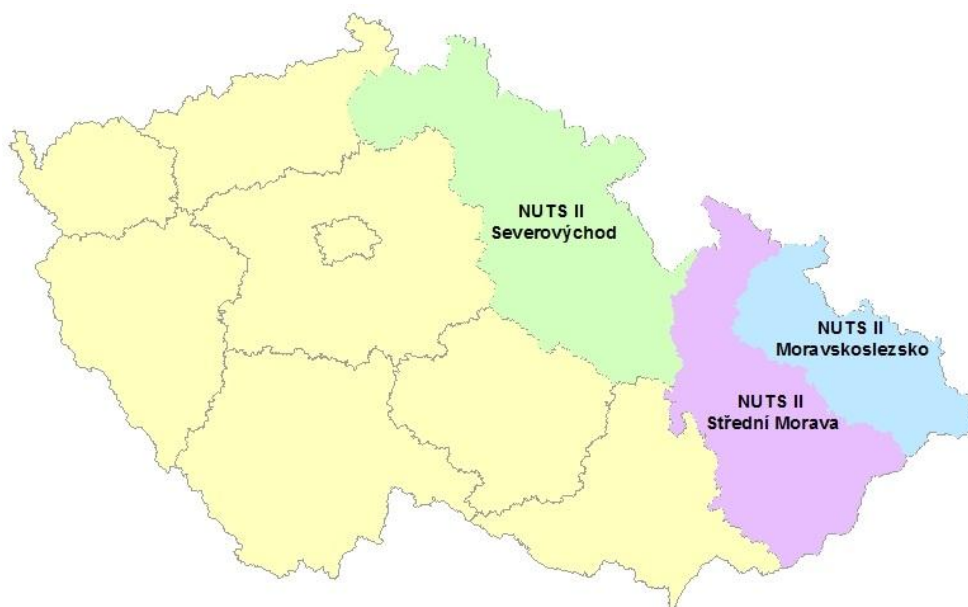
K výhodám inkubátoru patří možnost společně sdílet prostory, laboratoře a celkové zázemí, což zefektivňuje vzájemnou spolupráci a komunikaci s ostatními firmami uvnitř inkubátoru. Nájemní smlouva se obvykle uzavírá na 3 roky, které jsou pro nové firmy nejkritičtější. Po této době firma odchází do svých prostor nebo do vědeckého parku.

V mnoha případech však inkubátor i nadále zůstává s firmou v kontaktu. Motivem pro udržení tohoto kontaktu bývá především možnost sledování chování firmy na trhu a mapování její situace. Jde např. o její úspěchy nebo naopak neúspěchy, registrované patenty, množství vytvořených inovací apod.[20]

Nabízí se ovšem zde otázka, zda je tato další „péče“ ekonomicky efektivní, morální a odůvodnitelná, když možnost, podnikatelů získat místo pro firmu v inkubátoru, je velmi malá. Mnoho podnikatelů o členství a podporu podnikatelského inkubátoru usiluje, ovšem při výběrovém řízení jsou neúspěšní. Inkubátory jsou často zaměřeny pouze na firmy inovační, avšak v méně rozvinutých oblastech by neměl být kladen důraz na vlastní inovační nápad. V těchto oblastech by měl být inkubátor zaměřen hlavně na podporu rozvoje a zakládání nových podniků různě orientovaných, ne orientovaných pouze na inovaci.[20]

3 VĚDECKOTECHNICKÉ PARKY REGIONŮ NUTS II

Práce je dále zaměřena na vědeckotechnické parky z oblasti NUTS II Severovýchod, která se skládá ze tří jednotek NUTS III (krajů) – Pardubického, Královéhradeckého a Libereckého, oblast NUTS II Střední Morava – Olomoucký a Zlínský kraj a NUTS II Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj. (viz obr. č. 2)

Obrázek 2: Vybrané oblasti zaměřující se na VTP

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci analýzy vědeckotechnických parků byla posouzena i dostupnost dat týkající se jednotlivých parků. Byly hodnoceny webové stránky, výroční zprávy a osobní dotazy. Přehled dostupnosti informací z jednotlivých zdrojů je uveden v příloze A.

Webové stránky

Zkoumáno bylo celkem 12 parků resp. center. Šest subjektů disponuje propracovanými stránkami s poměrně velkým množstvím informací. Jedná se o:

- <i>CTTV – INOTEX</i>	- <i>BIC Ostrava</i>
- <i>VTP Univerzity Palackého</i>	- <i>Technologické inovační centrum Zlín</i>
- <i>Technologický park PROGRESS</i>	- <i>Argitec Šumperk</i>

Mezi subjekty, které mají stránky méně propracované či nepřehledné, popř. neuvádějí hledané informace, se řadí:

- *Technologické centrum HK*
- *Vědeckotechnický park při UTB Zlín*
- *CITAI*
- *Vědecko-technologický park Ostrava*
- *CRSV Liberec*

Webovými stránkami nedisponuje pouze TechnoPark Pardubice, který je v úpadku, a stránky jsou tedy bezpředmětné.

Výroční zprávy

Plnohodnotné výroční zprávy vydávají pouze tři subjekty:

- *CTTV – INOTEX Dvůr Králové n. L.*
- *Agritec Šumperk*
- *Technologické inovační centrum Zlín*

Dalších pět subjektů sice výroční zprávy vydává, ale neobsahují zkoumaná data. Jde o VTP:

- *Technologické centrum HK*
- *BIC Ostrava*
- *VTP Univerzity Palackého*
- *CRSV Liberec*
- *Vědecko-technologický park Ostrava*

Zbýlé čtyři parky výročními zprávami vůbec nedisponuje nebo uvádí data za celé společnosti, a ne jednotlivě za parky. Výroční zprávy nevydává:

- *TechnoPark Pardubice*
- *Technologický park PROGRESS Holešov*
- *CITAI*
- *VTP při UTB Zlín.*

Osobní dotaz

Na osobní dotaz reagovaly pouze čtyři subjekty z 12:

- *CRSV Liberec*
- *Technologický park PROGRESS Holešov*
- *TC HK*
- *TIC Zlín*

Ovšem ani jeden neposkytl plnohodnotné požadované informace. Jejich odpověď především odkazovala na jejich webové stránky či informace o jejich časové tísní.

3.1 NUTS II Severovýchod

Region soudržnosti Severovýchod se rozprostírá severně a severovýchodně kolem polských a německých hranic. Skládá se z Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Z celkového pohledu leží ve střední Evropě a v ČR sousedí s regiony soudržnosti NUTS II Severozápad, Střední Čechy, Jihovýchod a Střední Morava a na severu zároveň sousedí s regiony příhraničními. Všechna 3 dominující města krajů (Liberec, Hradec Králové a Pardubice) jsou vzdáleny od hlavního města do 100 km.

Pro region je typické zemědělství a průmysl, rozvinuté služby a cestovní ruch. Existuje zde dlouholetá tradice určitých průmyslových odvětví, jako je strojírenství, textilní výroba, potravinářství, chemický průmysl a elektrotechnický zejména v Pardubickém kraji. V Libereckém kraji dominují sklářské a bižuterní výroby a na Královéhradecku výroba hudebních nástrojů. Průmysl je převážně soustředěn ve velkých městech a jejich okolí. [34]

Ekonomický rozvoj regionu omezuje nevyhovující dopravní napojení některých částí území. Chybí zde dálnice a rychlostní komunikace a železniční napojení rovněž postrádá kvalitu. Po roce 1989 začal růst význam sektoru služeb. Rozvíjí se malé a střední podnikání a pro region je i významný příliv zahraničních investic.

Oblast výzkumu a vývoje je v regionu Severovýchod poměrně zanedbávanou oblastí nedosahující z hlediska výše vynakládaných finančních prostředků průměru ČR. Mezi základní hlediska pro posuzování úrovně znalostní ekonomiky patří bezpochyby množství finančních prostředků vynakládaných na vědu a výzkum a počet pracovníků působících v této oblasti.

Region je charakteristický nižšími výdaji na vědu a výzkum v rámci celé České republiky. Pro srovnání dominantní postavení si dlouhodobě drží Praha a Středočeský kraj, kde je soustředěno 60% kapacit univerzitního výzkum.

Počet zaměstnanců pracujících v oblasti vědy a výzkumu se v podstatě odvíjí od výše výdajů v této oblasti lidské činnosti.[34]

3.1.1 Centrum rozvoje strojírenského výzkumu Liberec

Centrum rozvoje strojírenského výzkumu (dále CRSV) bylo nově otevřeno 14.2.2013 a má oproti stávajícímu stavu rozšířit spektrum výzkumně vývojových aktivit, tak aby bylo možné realizovat výzkumné práce s jednoznačným přínosem pro aplikační sféru.

CRSV provozuje společnost VÚTS, a.s. Tato společnost se v posledních letech vypracovala do pozice největší, samostatně působící výzkumně vývojové základny pro oblast inovací strojů a zařízení řady oborů zpracovatelského průmyslu.[47]

Hlavním cílem je rozvoj poznatků a postupů uplatnitelných při návrzích strojů a zařízení zpracovatelského průmyslu. Jedná se o stroje obráběcí, montážní, textilní, polygrafické, sklářské, bižuterní a jednoúčelové stroje využitelné např. v automobilovém průmyslu.

Centrum se nachází v průmyslové zóně Liberec Sever. Je tvořeno administrativní budovou s výrobní halou, které jsou doplněny špičkovými výzkumnými pracovišti z oblasti strojírenského průmyslu.

Disponuje řadou přístrojů a zařízení např. laboratořemi pro analýzu hluku, analýzu vibrací, laboratoří pro modelování a měření proudění, pracovištěm pro návrhy a testování mechatronických systémů apod.

CRSV nabízí dobré podmínky mladým technikům, především absolventům liberecké univerzity a dalším technicky zaměřeným vysokým školám.[47]

Současný počet zaměstnanců je 195 a celková plocha činí 9 500 m².

3.1.2 CTTV – INOTEX, Dvůr Králové nad Labem

Společnost INOTEX, spol. s r. o. vznikla privatizací tehdejšího Výzkumného ústavu textilního zušlechtování ve Dvoře Králové nad Labem. Prvotně se zabývala výzkumem na zakázku, který se postupně změnil v potřebu nabízet hotové výrobky. Orientuje se na poskytování komplexního servisu – dodávky technologie, strojní doplňky, know-how a úzce spolupracuje se světovými výrobci textilních pomocných prostředků a barviv.

Aktivně se účastnila projektů podporovaných Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. V rámci projektu PARK společnost rozšířila výrobní kapacitu Centra textilních technologií a vzdělávání, jehož primárním cílem je pomoc malým a začínajícím firmám ve zpracování krátkých a speciálních partií textilií. [38]

Provoz centra byl zahájen 4.8.1992. Je centrem textilních technologií a vzdělávání, které se specializuje na obor textilního zušlechtování. Především se orientuje na transfer perspektivních technologií a vývoj nových ekologických postupů zušlechtování k udržení konkurenceschopnosti textilního průmyslu ČR. Plocha je 6050 m². Nachází se zde 8 firem.[21]

Podílí se na tvorbě Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje. Společnosti, které jsou situovány v centru, se účastní mezinárodních výzkumných projektů, které jsou řešeny v rámci 7. Rámcového programu EU. Své výsledky prezentují na mezinárodních konferencích a výstavách.

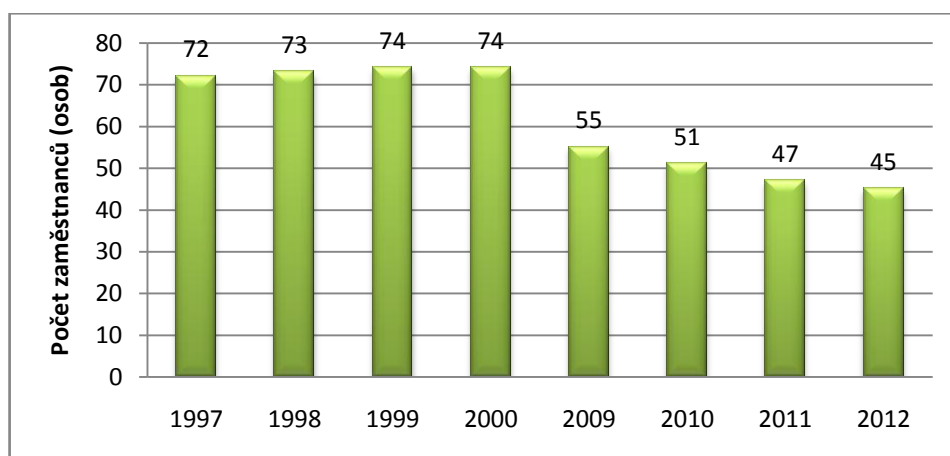
K významným projektům, na kterých se firmy z CTTV podílely, patří např. konstrukce automatu na výrobu kontaktních čoček pod vedením Prof. Wichterleho. Jejich činnost byla zaměřena i na vývoj a průmyslové uplatnění biotechnologických metod předpravy textilií, nahrazující agresivní chemikálie.

Je propojeno se vzdělávacími institucemi jako je Univerzita Pardubice, TU Liberec a SŠIS Dvůr Králové nad Labem, kde pracovníci centra vykonávají funkci konzultantů diplomových prací, s tím, že některé práce jsou vedeny přímo v centru.[31]

Statistický přehled

Statistické údaje CTTV - INOTEX zahrnují informace o počtu zaměstnanců, výnosech centra a nákladech, které vynaložilo na vědu a výzkum. Data jsou uvedena od roku 1997 až po současnost. Vyjma let 2001 až 2008, kdy data nejsou k dispozici. Data, z kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v příloze A.

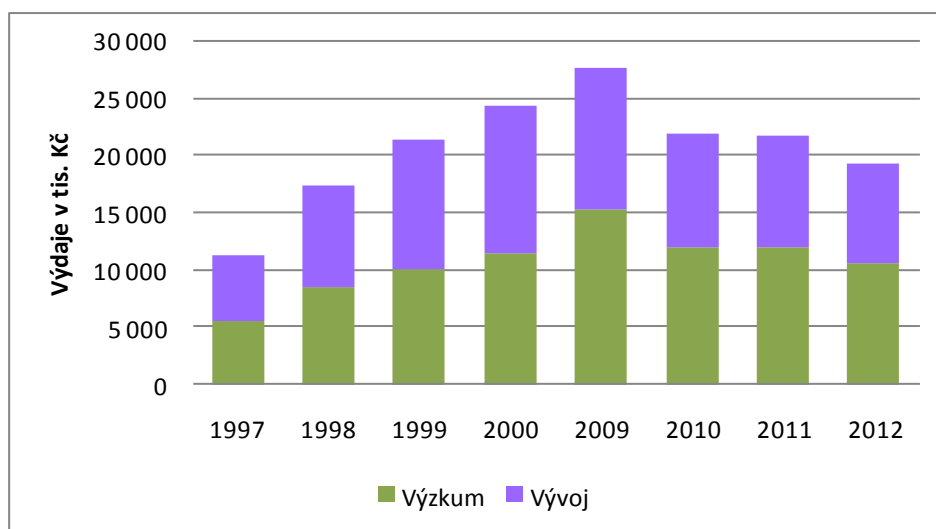
Na následujícím grafu je zobrazen postupný vývoj počtu zaměstnanců. Je patrné, že do roku 2000 se počet zaměstnanců zvyšoval. Naopak od roku 2009 se počet zaměstnanců snižoval, patrně důsledkem probíhající ekonomické krize a pokles i nadále pokračuje.[38]

Graf 1: Vývoj počtu zaměstnanců v CTTV – INOTEX

Zdroj: vlastní zpracování podle [38]

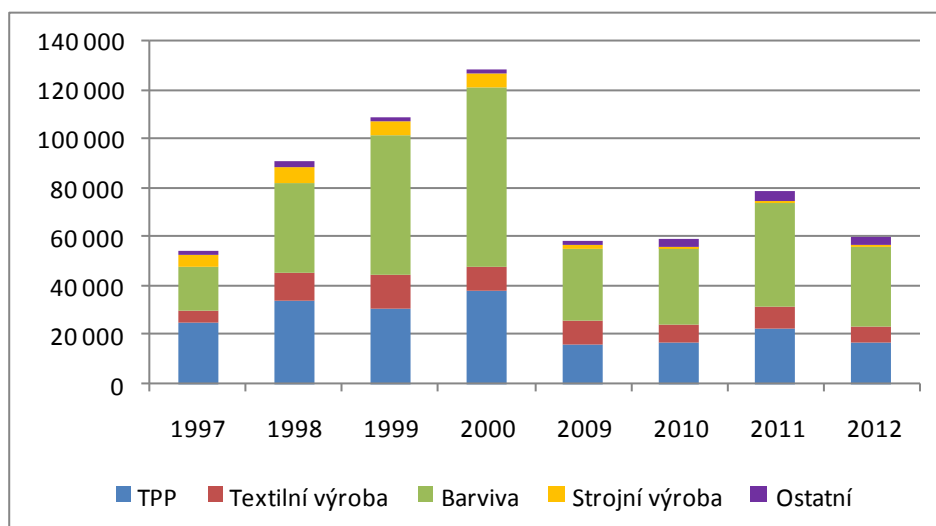
Graf č. 2 zobrazuje vývoj výdajů na výzkum a vývoj. Od roku 1997 se výdaje na výzkum i vývoj až do roku 2009 zvyšovaly, kdy se vyšplhaly na hodnotu 27,8 mil. Kč. Od tohoto roku opět klesají a v roce 2012 dosahovaly 19,4 mil. Kč.

Graf 2: Celkové výdaje vynaložené CTTV – INOTEX na výzkum a vývoj (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle [38]

Na grafu č. 3 je vidět rozložení výnosů z běžné činnosti. K běžným činnostem patří textilní výroba, barviva, strojní výroba a dále to je ekologie, zkušebna a ostatní činnosti. Celkový výnosy se postupně do roku 2000 zvyšovaly a dosáhly hodnoty 128,7 mil. Kč. V roce 2009 došlo k poklesu. Výnosy činily 58,8 mil. Kč. V roce 2011 nastal opět mírný vzestup na částku 78,7 mil. Kč. Nyní výnosy dosahují hodnoty 60,3 mil. Kč.

Graf 3: Vývoj výnosů CTTV – INOTEX z běžné činnosti

Zdroj: vlastní zpracování podle [38]

3.1.3 Technologické centrum Hradec Králové (TC HK)

Činnost centra byla zahájena na přelomu roku 2006 a 2007 v kancelářských prostorech ve Škroupově ulici v budově Regionální hospodářské komory severovýchodních Čech. 1.7.2008 bylo centrum přemístěno na letiště ve Věkoších do zrekonstruovaného bývalého vojenského stravovacího objektu. Celková plocha parku je 2 817 m².

Majitelem je město Hradec Králové, které na zřízení centra získalo dotaci od Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v rámci programu PROSPERITA, který budování a rozvoj vědeckotechnických parků podporuje. Díky množství a rozsahu poskytovaných služeb, aktivit a jeho zaměření se stalo centrum akreditovaným vědeckotechnickým parkem.[39]

Cílem TC je podporovat vědu, výzkum a podnikatelské prostředí v Královéhradeckém kraji. Společnostem, které se zabývají inovací, nabízí pronájem kanceláří, prostor pro lehkou výrobu včetně základního vybavení. Poskytují konzultace při zakládání nových společností, při tvorbě podnikatelských záměrů, rozvojových plánů a při řešení otázek průmyslově-právní ochrany. Pomáhají se zaváděním výsledků výzkumu a vývoje do praktického využití. Spolupracují s vědeckými pracovišti a výzkumnými ústavy, vysokými a vyššími odbornými školami z hlediska potenciálu jejich využití a uplatnění. Důležitým partnerem TC HK je už od samého počátku Univerzita Hradec Králové. Centrum podporuje začínající společnosti, které mají možnost využít podnikatelský inkubátor TC HK.[19]

V roce 2010 si centrum zachovalo svůj úspěšný start a i nadále se snažilo plně rozvíjet. Počet klientů stále narůstal, v tomto roce to bylo o 21, a tak konečný stav na konci roku činil 41 subjektů. Dalším úspěchem bylo, že se stalo 2. Microsoft inovačním centrem. V rámci spolupráce s FIM UHK pořádají semináře a workshopy pro studenty.

V rámci projektu, na kterém se centrum podílelo společně s Polskem, vznikl česko-polský inovační portál – www.czeplinn.eu, financovaný z Operačního programu Příhraniční spolupráce ČR-PL. Portál slouží k nalezení nejen zajímavých informací z oblasti inovací v Královéhradeckém kraji, ale také v polském Dolním Slezsku. Projekt má podpořit inovační prostředí a stabilizovat podnikatelské prostředí v příhraničních regionech.

Součástí je podnikatelský inkubátor. Poskytuje kancelářské prostory za příznivé ceny. Nabízí kompletní servis firmám, který využijí při svém podnikatelském startu. Pokud je firma umístěna do podnikatelského inkubátoru, získá zvýhodněný nájem kancelářských

prostor vybavených nábytkem, kvalitní administrativní a poradenské zázemí. Podmínkou pro přijetí do podnikatelského inkubátoru je inovační potenciál společnosti a kvalitní podnikatelský záměr.[11]

Další významnou součástí centra je virtuální kancelář. Tato služba je využívána zejména lidmi, kteří pracují doma nebo neustále cestují. Existují dva způsoby využití virtuální kanceláře:[19]

- Obchodní adresa – vhodná pro subjekty, které je mají založenou společnost a hledají pouze úsporu na základní podnikatelské potřeby jako je adresa pro doručování zásilek a telefonní číslo do firmy.
- Sídlo společnosti – je to rozšíření Obchodní adresy. Možnost zřízení sídla na adrese centra. Sídlo na prestižní adrese může zvýšit důvěryhodnost firmy a podpořit tak její úspěch.

Statistický přehled

Znázorňuje analýzu hospodaření centra, počet inovujících firem, které si pronajaly jeho prostory a rozdělení využití prostor parku. Data, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v příloze A.[39]

V následující tabulce jsou uvedeny náklady a výnosy za jednotlivé roky působení centra.

	Náklady	Výnosy	HV
2008	5 368	5 164	-204
2009	6 635	6 845	210
2010	7 246	7 978	732
2011	8 584	8 703	119
2012	9 214	8 712	-502

Tabulka 4: Hospodaření TC HK v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle [39]

V roce 2008 nefungovalo na plný provoz. Vrcholily stavební práce. Muselo vynaložit finanční prostředky ve větším rozsahu, než bylo stanoveno v rozpočtu, proto centrum vykazovalo ztrátu.

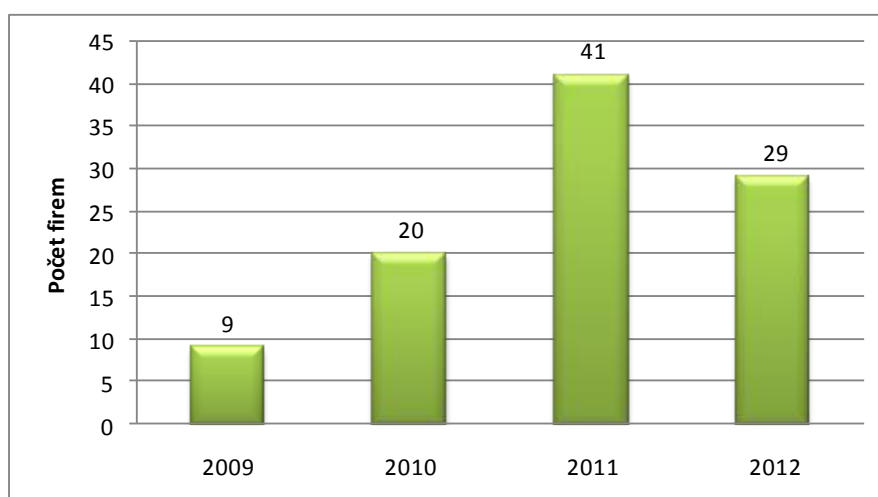
Rok 2009 byl první rok plného provozu. Vlivem zájmu o kancelářské prostory muselo vynaložit náklady na stavební úpravy a vybavení těchto kanceláří. Je vidět výrazné zlepšení oproti roku 2008, tj. kladný hospodářský výsledek.

V roce 2010 dokázalo centrum ustát v náročném ekonomickém prostředí a i nadále rozvíjet své aktivity, které zvyšovaly zájem veřejnosti o služby centra. Opět je vidět zlepšení centra na hospodářském výsledku.

V roce 2011 byly spuštěny 4 nové projekty z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tato realizace znamená největší nákladovou položku tvořenou osobními náklady. S projekty souvisí i intenzivnější reklama a nákup spotřební techniky. Hospodářský výsledek ji nižší než v předchozím roce.

V roce 2012 centrum dosáhlo záporného hospodářského výsledku ve výši 502 000 Kč.

Vývoj počtu nových firem je uveden na následujícím grafu č. 4. Počet inovujících firem v centru se neustále zvyšoval. V roce 2012 došlo k poklesu.

Graf 4: Počty nových firem v TC HK

Zdroj: vlastní zpracování podle [39]

3.1.4 Technopark Pardubice

Provoz byl zahájen 3.9.2008 a byl moderním souborem objektů s prostorami vhodnými pro výzkum, zkušebnictví, prototypovou výrobu i realizaci technologií. Poskytoval příležitost pro využití nových poznatků a informací při zavádění moderních postupů a možností spolupráce s Univerzitou Pardubice. Statut TechnoParku umožňoval vybavení prostor technologickým zařízením formou pronájmu, bez nutnosti investice ze strany vstupující firmy. [48]

Byl společným projektem Pardubického kraje, Univerzity Pardubice a společnosti FREE ZONE Pardubice, a. s. Na financování se podílelo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a Evropský fond pro regionální rozvoj.

Centrum se skládalo z podnikatelského inkubátoru a vědeckotechnického parku, dalším rozšířením mělo být centrum pro transfer technologií, ale na tento záměr nebyla poskytnuta dotace.

V následující tabulce je vidět hospodářský výsledek za roky 2008 a 2009.

	HV
2008	-8 311 000 Kč
2009	-18 236 000 Kč

Tabulka 5: Hospodářský výsledek TechnoParku Pardubice

Zdroj:[51]

Celková plocha je 10 600 m² a neměl žádné zaměstnance, neboť veškeré činnosti byly zajišťovány outsourcingem.

V únoru 2012 skončil v úpadku. V současné době poskytuje zázemí firmám, které s původní myšlenkou center nemají mnoho společného. [48]

3.2 NUTS II Střední Morava

Region soudržnosti Střední Morava leží ve střední části Evropy, východním směrem v ČR. Skládá se z Olomouckého a Zlínského kraje. Má společnou hranici na severu s Polskem a na jihu se Slovenskem. Celková plocha regionu činí 9 230 km², což představuje kolem 12 % území ČR.

Polsko se Slovenskem patří k ekonomicky slabším oblastem a třetinu území zaujímá Chráněná krajinná oblast. To značí špatnou ekonomicky-geografickou pozici regionu. Z hlediska ekonomického srovnání patří k podprůměrně rozvinutým regionům. Struktura ekonomiky vykazuje konvergenční rysy zejména z pohledu podílu primárního sektoru. Celková míra nezaměstnanosti je obdobná celorepublikovému průměru. Negativem je vysoká úroveň strukturální nezaměstnanosti, podíl dlouhodobě nezaměstnaných a i vzdělanostní struktura obyvatelstva, podíl vysokoškolsky vzdělaných osob je nedostačující. Naopak silnou stránkou je rostoucí potenciál v oblasti služeb a cestovního ruchu, který je založen na dlouhodobé tradici a zkušenostech s podnikáním. Podíl dlouhodobé nezaměstnanosti na celkovém počtu nezaměstnaných je nad úrovní celorepublikového průměru.[35]

V oblasti vědy a výzkumu nemá region silný výzkumný, vývojový a inovační potenciál jako to mu je v jiných regionech ČR. Tato skutečnost se projevuje i na celkové zaměstnanosti, kdy region se, na celorepublikové zaměstnanosti v této oblasti, podílí 9 %.

3.2.1 Podnikatelský inovační park Agritec, Šumperk

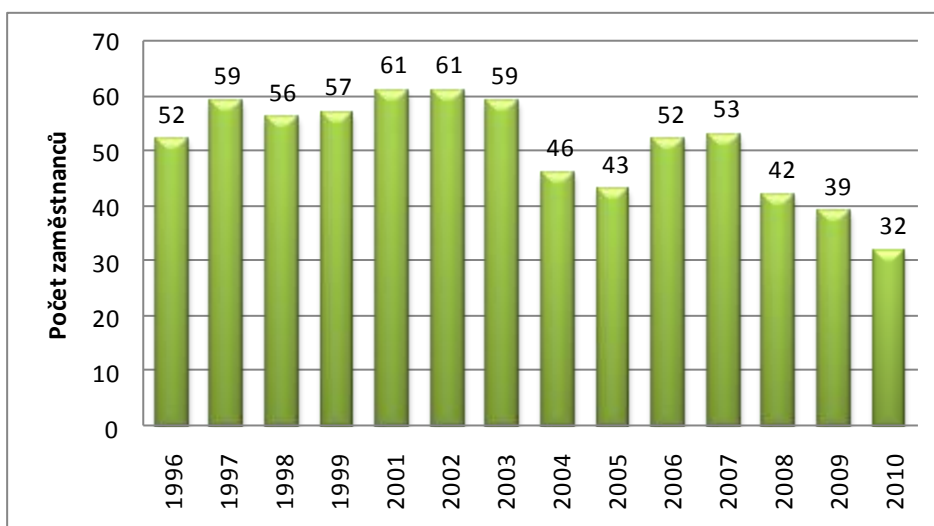
Park Agritec vznikl 1.6.1996 a je zaměřen na oblast aplikovaného a základního výzkumu pro zemědělství, životní prostředí a potravinářství. Na tuto činnost navazuje šlechtění rostlin, množení a prodej osiv, chemických prostředků pro ochranu rostlin, substrátů, krmiv apod. Nabízí služby z oblasti biochemie, chemických rozborů, laboratorní a polní testování přípravků, pomocných látek a odrůd. Jeho náplní jsou i poradenské a konzultační služby jejich odborných pracovníků.

V oblasti výzkumu se zabývá genovými zdroji luskovin, lnu a konopí, geneticko-šlechtitelskými metodami luskovin, lnu a řepky, biotechnologií luskovin, lnu a řepky. Dále se specializuje na pěstební technologie hrachu, bobu, lupiny, lnu, konopí a kmínu a integrovanou ochranu luskovin a lnu.[14]

Celková plocha je 3 629 m² a počet pracovníků je 32.

Statistický přehled

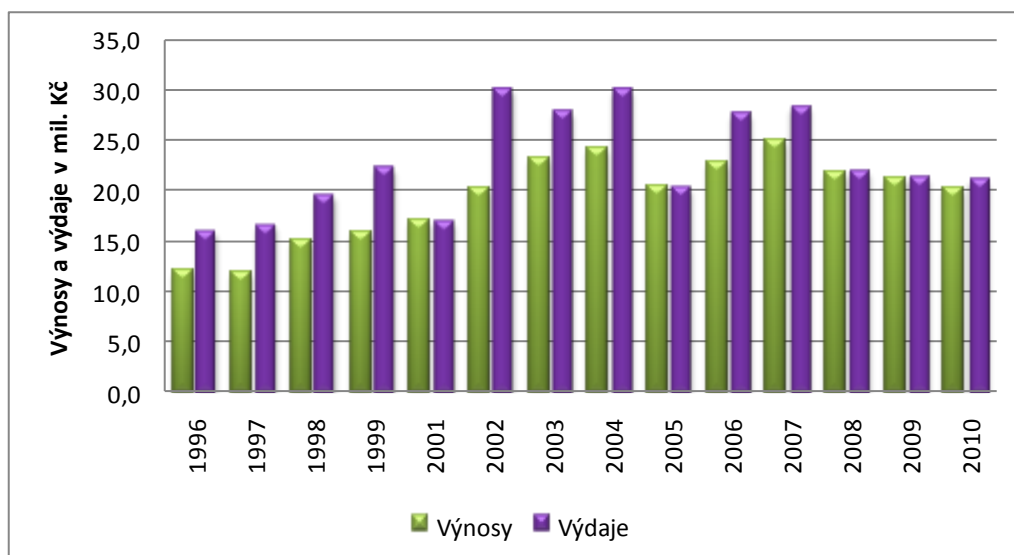
Vývoj počtu zaměstnanců je možné vidět na následujícím grafu. Počet zaměstnanců se v jednotlivých letech rovnoměrně zvyšoval a snižoval až do roku 2007. Od tohoto roku dochází ke každoročnímu poklesu zaměstnanců.[36]

Graf 5: Vývoj počtu zaměstnanců v Agritec

Zdroj: vlastní zpracování podle[36]

Hospodaření parku je zaměřeno z hlediska výzkumu a vývoje. Následující grafy udávají informace o výnose, které z výzkumu získal, a o výdajích, které musel do výzkumu vynaložit. Data, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedena v příloze A.

Graf 6: Výnosy a výdaje z výzkumné činnosti Agritec v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle [36]

3.2.2 Vědeckotechnický park UP v Olomouci

Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci vznikl 21.1.2002 a poskytuje pronájem kanceláří a výrobních prostor, poradenské služby a využití přístrojů a know-how Univerzity Palackého za výhodných podmínek. UP disponuje kvalitním přístrojovým vybavením a cenným duševním vlastnictvím, které je možné využít zejména v oborech farmacie, chemie, biotechnologie, optiky a nanotechnologie.

Prostřednictvím Podnikatelského inkubátoru pomáhá začínajícím podnikatelům v začátcích podnikání s ojedinělým nápadem a zaměřením. Soustřeďuje se na poskytování finančního, patentového a zejména dotačního poradenství. Odborní zaměstnanci navštěvují vzdělávací programy a sami předávají získané informace dál na vlastních workshopech.

VTP je samostatnou hospodářskou jednotkou UP. Využívá přímo zázemí a know-how Univerzity pro své klienty. Jde o centrum transferu technologií, zejména v navazování spolupráce mezi externími firmami a odbornými pracovišti UP. Disponuje bytovými prostory, ve dvou budovách, určenými k pronájmu pro účely podnikání začínajících subjektů a inovativních podniků.[50]

V průběhu roku 2009 se mezi firmami a Univerzitou uskutečnila 4 měření na zakázku, kdy bylo využito nadstandardního a jinak nedostupného přístrojového vybavení. Důležitým bodem bylo uzavření smlouvy mezi UP a firmou Nanomat s. r. o. Smlouva se týkala postoupení práv k využívání technologie na výrobu nanočásticového železa pro environmentální aplikace.

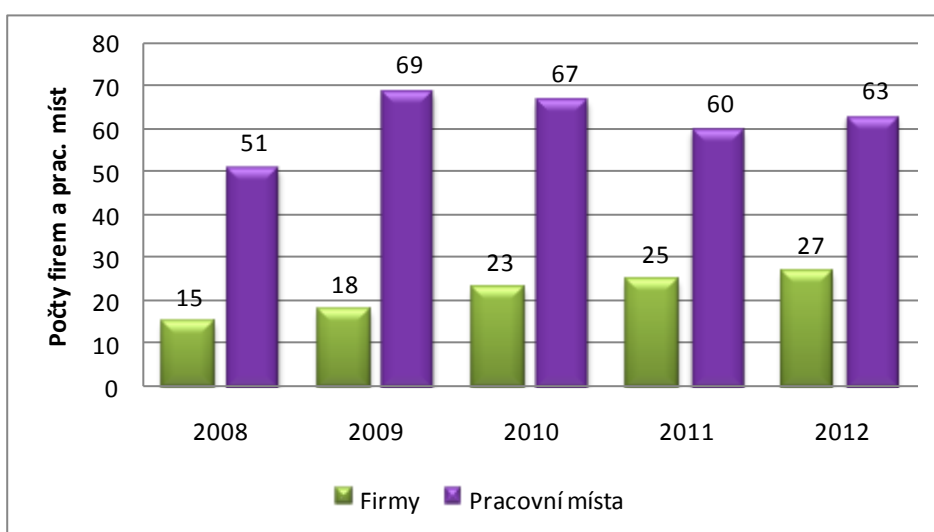
Vědeckotechnický park patří k důležitým regionálním partnerům Krajského úřadu Olomouckého kraje i Statutárního města Olomouce.[50]

Celková plocha je 2 747 m² a počet pracovníků je 60.

Statistický přehled

Univerzita Palackého poskytuje o vědeckotechnickém parku informace týkající se počtu pracovních míst, počtu firem a hospodářským výsledkem. Data, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedena v příloze A.[41]

Vývoj pracovních míst a počtu firem ve VTP UP je vidět na následujícím grafu. Data jsou k dispozici od roku 2008.

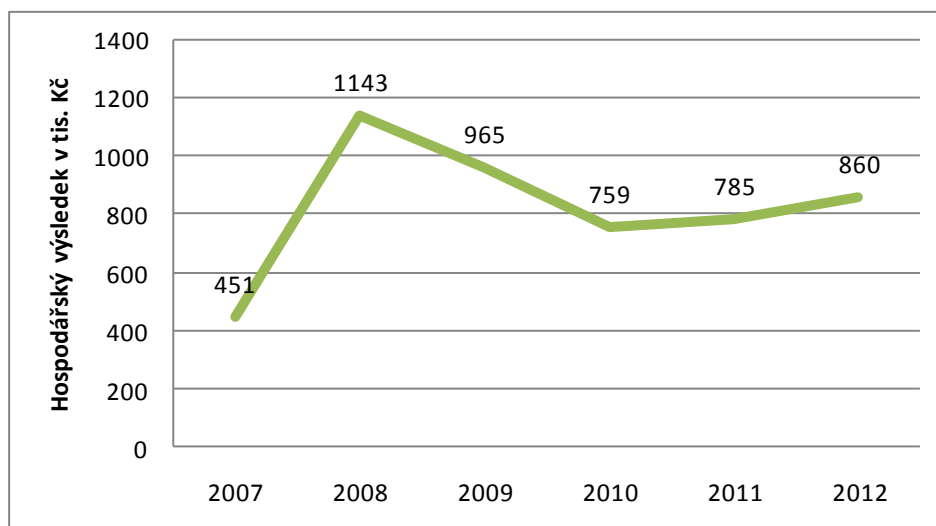

Graf 7: Vývoj pracovních míst a firem ve VTP UP

Zdroj: vlastní zpracování podle [41]

Jak je vidět tak počet umístěných firem ve VTP UP se rovnoměrně zvyšuje a v současnosti disponuje 27 inovačními firmami. Vývoj počtu pracovních míst zaznamenal v roce 2011 pokles, kdy oproti přecházejícímu roku pokles počet míst o 7. V roce 2012 počet opět mírně vzrostl a činí 63 pracovních míst.

Data o hospodářském výsledku jsou k dispozici za období 2007 – 2012. Jeho vývoj vidět na grafu č. 10.

Graf 8: Vývoj hospodářské výsledku VTP UP v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle [41]

VTP UP vykazuje od roku 2007 kladný hospodářský výsledek. V roce 2008 dosahoval 1 143 tis. Kč. Patrně vlivem hospodářské krize v roce 2009 došlo k jeho poklesu, který pokračoval i v roce 2010. Od roku 2011 opět vzrůstá a současná hodnota činí 860 tis. Kč.

3.2.3 Centrum informačních technologií a aplikované informatiky

Centrum informačních technologií a aplikované informatiky (dále jen CITAI) zahájilo svoji činnost 3.11.2010 má statut vědeckotechnického parku a centra pro transfer technologií v Průmyslovém areálu Slavičín. Jeho cílem je poskytování služeb pro firmy zasídlené v tomto areálu. Rozšiřuje služby Podnikatelského centra Slavičín, které poskytuje služby podnikatelům, o možnost poskytování služeb v průmyslové zóně.

CITAI se specializuje na informační a komunikační technologie, které se stávají základním kamenem rozvoje podnikání. V této oblasti se centrum spolu s Fakultou informačních technologií VUT v Brně orientuje na témata bezpečnosti počítačových sítí, topologie počítačových sítí, bezpečnost aplikací, zabezpečení přístupů, počítačovou grafiku a multimediální prezentace.[17]

3.2.4 Technologické inovační centrum, Zlín

Technologické inovační centrum (TIC) vzniklo 1.12.2005. Jeho zakladateli byli Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a Zlínský kraj. Oba subjekty mají významnou roli při rozvoji a podpoře inovačního podnikání ve Zlínském kraji.

Zlínský kraj jako vyšší územně samosprávný celek je zodpovědný za rozvoj regionu. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně připravuje lidské zdroje a realizuje základní aplikovaný výzkum. Spoluprací obou subjektů vznikají podmínky pro naplňování cílů společnosti.[44]

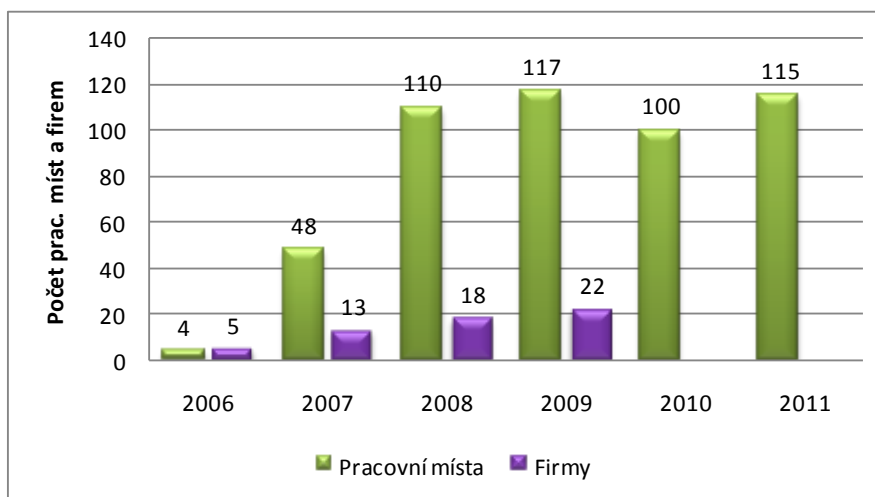
Úkolem centra je naplňovat strategii ekonomického rozvoje Zlínského kraje, vytvářet podmínky pro rozvoj inovačních firem, pro využívání výsledků výzkumu a vývoje v podnikatelské praxi s důrazem na high-tech technologie a pro rozvíjení nových oborů, technologií a služeb. Dalším cílem je vyvinout nástroje podpory inovačních aktivit, které umožní stimulovat ekonomický růst a prosperitu regionu, zvýší konkurenceschopnost místních firem a přispějí ke vzniku a udržení vysoce kvalifikovaných pracovních míst.

TIC se 1.12.2006 stalo provozovatelem Podnikatelského inovačního centra. Záměrem TIC byl vznik centra, které nabízí komplexní podporu inovačního podnikání, tzv. pod jednou střechou a které se dosud ve Zlíně a zároveň ve Zlínském kraji nenacházelo. Instituce na podporu podnikání, regionálního rozvoje a celoživotního vzdělávání byly tak umístěny právě do tohoto Podnikatelského inovačního centra. Součástí je i Podnikatelský inkubátor.[44]

Celková plocha centra 5 527 m² a počet zaměstnanců je 115.

Statistický přehled

Na následujícím grafu je možné vidět vývoj pracovních míst za období 2006 – 2011 a počet inovačních firem, který je k dispozici pouze za období 2006 – 2009.[40]

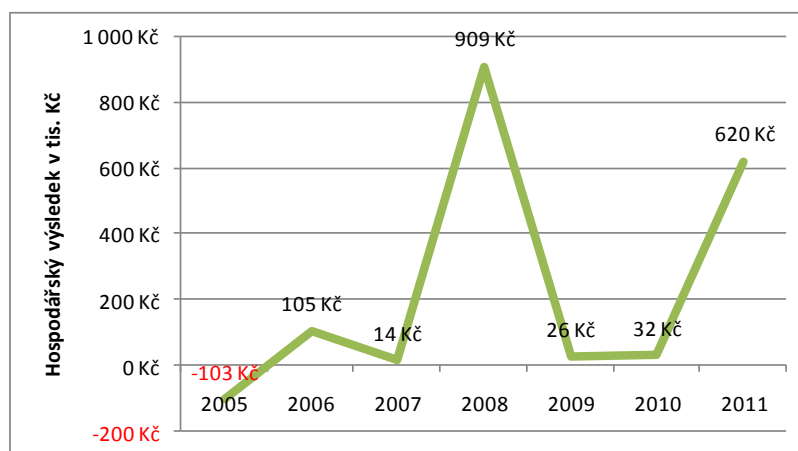
Graf 9: Vývoj počtu pracovních míst a počtu firem v TIC Zlín

Zdroj: vlastní zpracování podle [40]

Z grafu je patrné, že počet inovujících firem se v TIC Zlín rovnoměrně zvyšuje do roku 2009. Z důvodu chybějících dat není možné analyzovat současný stav.

Pracovní místa rovněž narůstají, v roce 2009 jejich počet činil 117. Následující rok došlo k mírnému poklesu a v současnosti se opět počet zvyšuje.

Na grafu č. 12 je vidět hospodářský výsledek za období 2005 – 2011. Na začátku své činnosti centrum vykazovalo ztrátu ve výši 103 tis. Kč. V roce 2008 dosáhlo zisku 909 tis. Kč a následující rok se opět propadlo a dosáhlo zisku 26 tis. Kč. V roce 2011 činil hospodářský výsledek 620 tis. Kč. Data, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v příloze A.

Graf 10: Hospodářský výsledek v tis. Kč v TIC Zlín

Zdroj: vlastní zpracování podle [40]

3.2.5 Technologický park Progress

Provoz technologický park Progress zahájil 1.12.2012 a sídlí přímo v areálu Strategické průmyslové zóny Holešov. Jde o komplex tří budov, ve kterých naleznou prostory inovačně zaměřené firmy působící v high-tech a medium high-tech odvětvích. Specializuje se na začínající podnikatele či subjekty s inovačním potenciálem, pro které by nákup pozemku a výstavba vlastních prostor byly významnou překážkou při rozjezdu jejich podnikání. V rámci svého dalšího rozvoje se poté mohou podniky zařadit mezi investory přímo ve Strategické průmyslové zóně. [45]

Objekt tvoří 2 hlavní haly, v kterých se realizuje výrobní činnost. V halách jsou k dispozici rovněž kanceláře, laboratoře a příslušné zázemí. O prostory by se měl ucházet podnik s kratší historií, který disponuje jedinečnou technologií či know-how, ale nemá dostatečné finanční prostředky pro vlastní výstavbu. Podmínkou vstupu jsou dvě kritéria.

Podnik musí:

- spadat do podporovaných oborů – průmysl a služby. Může být vyloučen podnik zabývající se primárním zpracováním surovin.
- mít kvalitní, inovačně zaměřený projekt.

V další budově, která má charakter administrativní, se nachází podnikatelský inkubátor. Prostory jsou výhradně určeny pro začínající podnikatele. Jejich poptávka je směřována na kancelářské prostory či laboratoře. Nájem v inkubátoru je zvýhodněn a některé služby jsou dotovány. Základní podmínkou pro působení v podnikatelském inkubátoru je kvalitně zpracovaný podnikatelský záměr. Další kritéria jsou obdobná jako u technologického parku.[45]

Celková plocha parku činí 5 958 m², z toho 1 950 m² zaujímá podnikatelský inkubátor. Počet pracovních míst parku je 140, z toho 60 v inkubátoru.

3.2.6 Vědeckotechnický park při UTB ve Zlíně[46]

Provoz parku byl zahájen 1.3.2008 a provozuje ho Univerzitní institut. Je zaměřen na podporu inovačního podnikání ve Zlínském kraji a jeho okolí. Podporuje vědu, výzkum, vývoj a firmy.

VaV pracovníkům a podnikatelům umožňuje pronájem prostor. Jde o nadstandardně vybavení kanceláře a laboratoře, prostory pro semináře a workshopy, technické a sociální zázemí. Nabízí služby mezinárodně uznávaní vědečtí a výzkumní pracovníci, experti na analýzy, rozborů, měření, testování materiálů a výrobků, vývoj a ověřování nových technologií, řešení technologických a zpracovatelských problémů.

Zaujímá plochu 5 600 m² a počet pracovních míst je 56.

3.3 NUTS II Moravskoslezsko

Region je územně totožný s územím Moravskoslezského kraje. Nachází se v prostoru severní Moravy a Slezska. Má společnou hranici na severu s Polskem a na jihu se Slovenskem. Celková plocha regionu činí 5 427 km², tj. 6,9 % z celkového území Česka. Příhraniční charakter kraje umožňuje efektivní spolupráci ve výrobní sféře, rozvoji infrastruktury, v ochraně životního prostředí, v kulturně-vzdělávací činnosti a v oblasti cestovního ruchu.[33]

Řadí se mezi nejdůležitější průmyslové regiony střední Evropy. Ovšem jeho hospodářské zaměření – odvětvová struktura – způsobuje problémy, které souvisí s restrukturalizací tohoto regionu, s řešením sociálních problémů spojených především s vyšší nezaměstnaností.

I přes probíhající útlum těžkého průmyslu a těžby nerostných surovin pracuje v průmyslových odvětvích více než třetina obyvatelstva.

Perspektivní je rovněž oblast IT a elektro. Z hlediska výzkumu a vývoje se těmito tématy zabývá Fakulta elektrotechniky a informatiky a také několik IT firem.[33]

V kraji fungují kromě vědeckotechnických parků i 3 podnikatelské inkubátory:

- **Centrum podpory inovací VŠB-TUO** – Od roku 2008 Vysoká škola báňská – Technická univerzita v rámci centra provozuje podnikatelský inkubátor, který byl tehdy největší svého druhu v ČR. Nabízí začátečníkům i zkušeným podnikatelům celou řadu užitečných služeb, ke kterým patří podpora konzultanta v administrativních záležitostech, posouzení a diskutování jejich záměru, sestavení plánu, kontakty s podobnou myšlenkou. Zkušenějším nabízí složitější právní služby, pomoc v oblasti ochrany duševního vlastnictví nebo spolupráci se specializovaným pracovištěm univerzity. Všem klientům se věnuje individuálně zkušený konzultant. Po dobu fungování prošlo inkubátorem přes 60 společností.[27]
- **Podnikatelský inkubátor RVP Invest** – Nachází se v areálu průmyslové zóny ve Fulneku. Je zaměřen na kovoobrábění a strojírenství. Hlavním cílem je vytvoření podmínek pro vznik a rozvoj malého a středního podnikání v oblasti Fulnecka a Oderska. Ve své činnosti využívá výsledků vědecké činnosti partnerské Vysoké školy podnikání, a. s. v Ostravě a praktické zkušenosti Vědeckotechnologického parku Dakol.[28]
- **Podnikatelský inkubátor STEEL IT** – Provozuje ho Institutem EuroSchola a dalšími minimálně 13 partnery veřejného a soukromého sektoru. Je zaměřen na informační a komunikační technologii a tzv. znalostní a novou ekonomiku v oblasti Těšínského Slezska. Cílem je podpora přenosu nových nápadů a poznatků z oblasti ICT do praxe a vytvoření podmínek pro zahájení podnikání v této oblasti. Podpora je určena absolventům a začínajícím a mladým podnikatelům v oblasti ICT.[29]

3.3.1 Podnikatelské inovační centrum - BIC Ostrava

BIC Ostrava vzniklo 1.4.1994 a poskytuje firmám komplexní spektrum služeb zaměřených zejména na vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj inovačních firem a poskytování doplňujících služeb. Podporují v regionu mezinárodní transfer technologií a mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji. Součástí je i podnikatelský inkubátor.

Klientům nabízí poradenský servis a projektové řízení zaměřené na rozvojové investiční i výzkumně – vývojové podnikatelské projekty. Dále služby ve vlastním výzkumném centru průmyslových aplikací se specializací na hydrauliku, pneumatiky a mechatroniku.

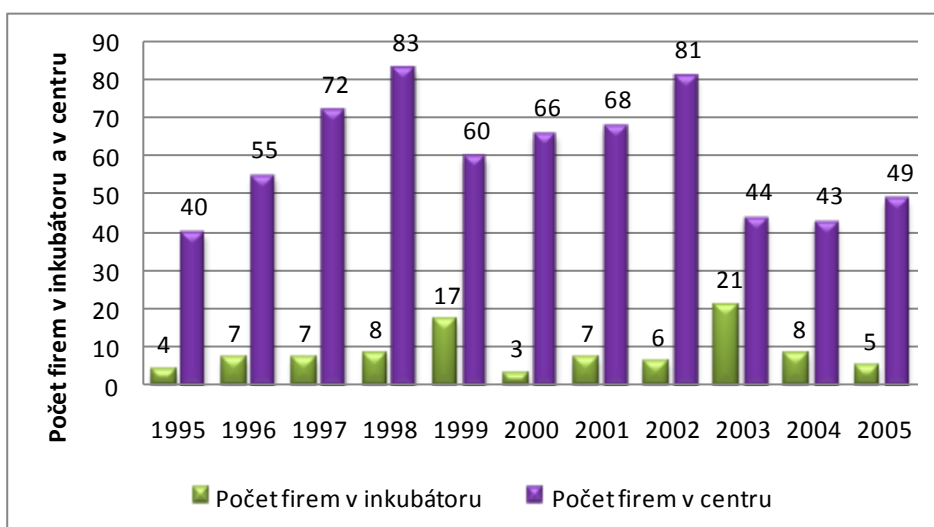
Poskytuje služby začínajícím i rozvíjejícím se firmám, aby se již od počátku mohly věnovat svému záměru a část souvisejících problémů přenechaly na centru.[16]

Celková plocha je 23 531 m²a počet pracovních míst je 761.

Statistický přehled

BIC Ostrava disponuje daty o počtu firem v centru a v inkubátoru, počty pracovních míst a hospodářským výsledkem. Data týkající se BIC Ostrava, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v příloze A.[37]

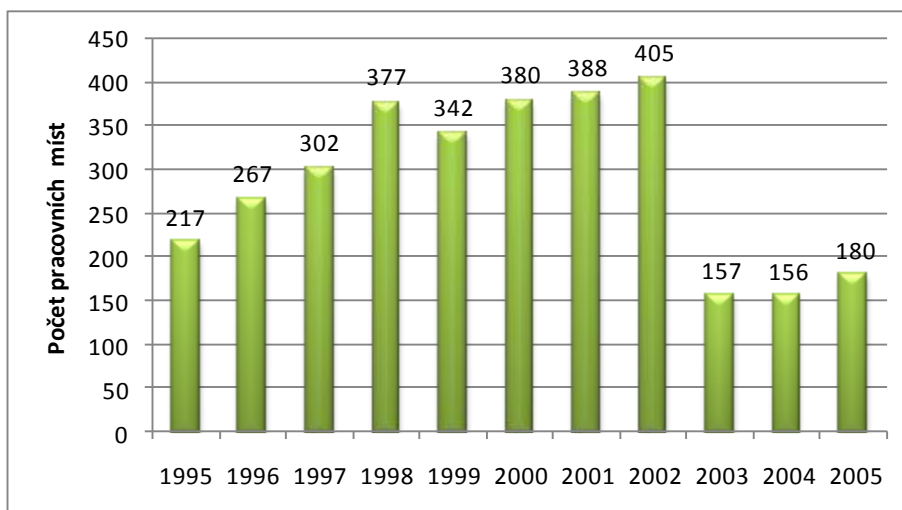
Na následujícím grafu je zobrazen vývoj počtu firem v centru a v inkubátoru. Lze vidět, že cca po každých třech letech dojde k poklesu firem umístěných v inkubátoru. Důvodem je inkubační doba, která činí maximálně 3 roky. U počtu firem v centru rovněž dochází k poklesu cca každé čtyři roky. Pro zhodnocení současného stavu nejsou data k dispozici.

Graf 11: Vývoj počtu firem v centru a v inkubátoru BIC Ostrava

Zdroj: vlastní zpracování podle [37]

Data o počtu pracovních míst jsou k dispozici rovněž za období 1995 – 2005. Vývoj je vyobrazen na následujícím grafu.

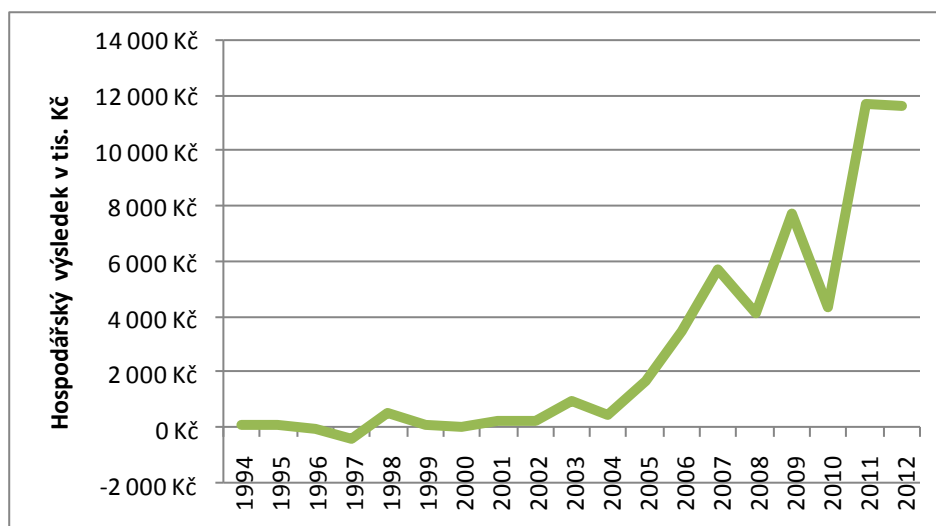

Graf 12: Vývoj počtu pracovních míst BIC Ostrava

Zdroj: vlastní zpracování podle [37]

Počet pracovních míst až do roku 1998 rovnoměrně narůstal. V roce 1999 došlo k poklesu a opětovnému vzrůstu, který vyvrchol v roce 2002, kdy počet pracovních míst činil 405. Od tohoto roku došlo k prudkému poklesu a počet pracovních míst se snížil o 248 míst. V roce 2005 centrum dosahovalo celkového počtu pracovních míst 180. Pro další vývoj nejsou data k dispozici.

BIC Ostrava do roku 2001 nedosahovala výrazného hospodářského výsledku. Od tohoto roku začalo svůj HV postupně zvyšovat. V roce 2004 došlo k poklesu, ale od roku 2005 opět dosahoval vyšších hodnot. Zisk činil 1,7 mil. Kč oproti roku 1994, kdy zisk byl ve výši 138 tis. Kč. Následujících období až do současnosti vykazoval hospodářský výsledek značných výkyvů. V roce 2012 BIC Ostrava dosáhla zisku 11,6 mil. Kč. Vývoj hospodářského výsledku je vidět na grafu č. 13.

Graf 13: Hospodářský výsledek BIC Ostrava

Zdroj: vlastní zpracování podle [37]

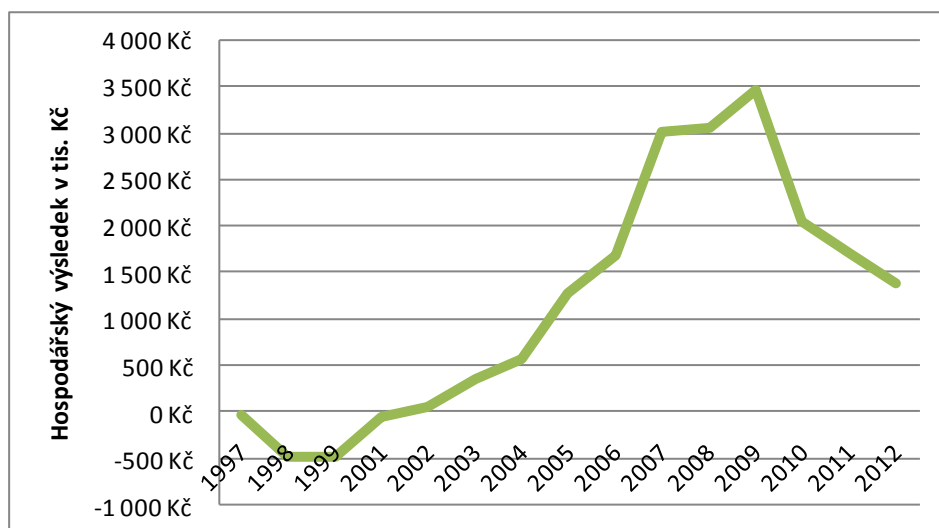
3.3.2 Vědecko-technologický park Ostrava

Založen 1.10.1997, jejímž hlavním cílem a smyslem působení je podpora podnikatelských subjektů orientující se na oblasti progresivních technologií s velmi úzkou vazbou na univerzitní sféru, na vývoj, aplikovaný výzkum a podporu inovačních technologií.

Využívá dvě multifunkční budovy o celkové rozloze 5 617 m², které má v pronájmu a výpůjčce od statutárního města Ostravy a nemá je ve svém majetkovém vlastnictví.[49]

Poskytování služeb je založeno na individuálním přístupu ke každému klientovi. Zaměřuje se na aktivity směřující k rozvoji budování znalostní infrastruktury zejména prostřednictvím Technologického inkubátoru, čímž se snaží podpořit výzkumná, vývojová a technologická centra jen již existujících společností, ale také za účelem poskytování podpory vzniku a rozvoje nově začínajících firem. Orientuje své aktivity především na studenty technických středních škol a vysokých škol, které se snaží motivovat a podpořit v jejich dalším studiu a naznačit jim cestu, jak se stát úspěšným podnikatelem. Celková plocha 10 ha a počet pracovních míst 667.

VTP Ostrava vykazoval do roku 2001 ztrátu. Rok 2002 byl prvním rokem, kdy park dosáhl zisku ve výši 34 tis. Kč. Do roku 2009 park docílil částky 3,5 mil. Kč. Od tohoto roku dochází poklesu zisku a v současné době činí 1,4 mil. Kč. Vývoj zisku zobrazuje následující graf.[49]

Graf 14: Hospodářský výsledek VTP Ostrava

Zdroj: vlastní zpracování podle [42]

4 VLIV VĚDECKOTECHNICKÝCH PARKŮ NA ROZVOJ VYBRANÝCH REGIONŮ

Pro podrobnější zhodnocení dopadů fungování VTP ve vybraných regionech byly využity následující ekonomické indikátory – hrubý domácí produkt (dále HDP), počet zaměstnanců a pracovišť ve VaV a výdaje na VaV. Vzhledem k přínosu dat byla nastavena časová osa zhruba od vzniku jednotlivých VTP až po současnost. Data týkající se vybraných indikátorů, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedena v příloze A.

- *HDP* je definováno jako „peněžní vyjádření celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území.“ Je ukazatelem pro vyjádření výkonnosti ekonomiky.[32]
- *Počet zaměstnanců VaV* je uveden v průměrném evidenčním počtu zaměstnanců přepočteného na plný pracovní úvazek věnovaný VaV činností, který vystihuje skutečnou dobu věnovanou výzkumu a vývoji. Je roven jednomu roku práce na plný pracovní úvazek zaměstnance, který se plně věnuje VaV činnosti. Přepočtený počet je uveden proto, neboť je pro posouzení přesnější než evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách.[32]
- *Celkový počet absolventů VŠ* zahrnuje všechny absolventy bez ohledu na to, zda již někdy v minulosti některé vysokoškolské studium absolvovali, ať už stejného či jiného typu.[32]
- *Počet pracovišť VaV* zahrnuje všechna pracoviště výzkumu a vývoje bez ohledu na vlastnictví IČO. [32]
- *Výdaje na VaV* zahrnují veškeré výdaje určené na vlastní výzkum a vývoj prováděný právníky a fyzickými osobami nebo sektor ekonomiky bez ohledu na zdroj jejich financování.[32]

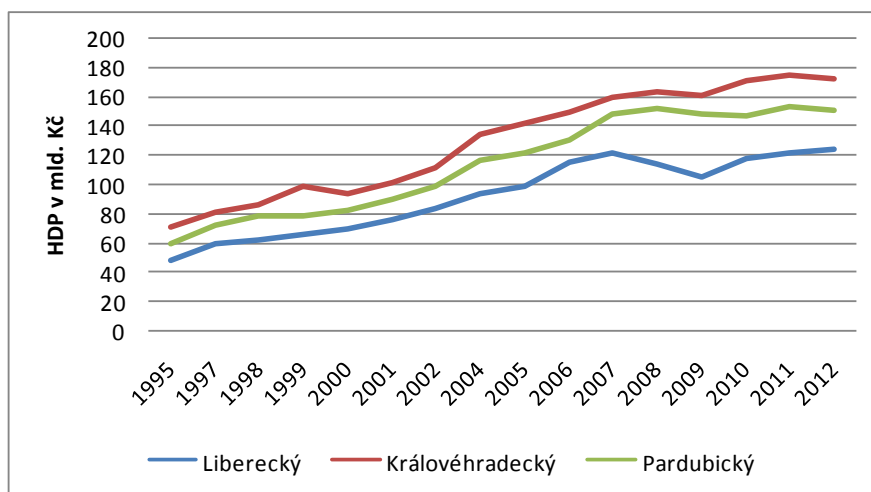
4.1 Indikátory regionu NUTS II Severovýchod

Hrubý domácí produkt

Na následujícím grafu je uveden přehled vývoje HDP za kraj Liberecký, Královéhradecký a Pardubický.

Region NUTS II Severovýchod vykazoval v roce 1997 HDP ve výši 212 mld. Kč. Nejnižší HDP bylo zaznamenáno v Libereckém kraji, jehož hodnota činila 48 mld. Kč. Naopak nejvyšší hodnoty dosáhl Královéhradecký kraj. HDP činil 71 mld. Kč.

V dalších letech se HDP vyvíjelo pozvolným tempem růstu až do roku 2007. Jen v Královéhradeckém kraji byl v roce 2000 zaznamenán pokles oproti předešlému roku o 5 mld. Kč. Růst značil zlepšování ekonomiky v regionu. V letech 2008 a 2009, kdy probíhala ekonomická krize, se tempo růstu v Královéhradeckém kraji zpomalilo a v ostatních dvou krajích došlo k poklesu. Od roku 2009 začalo HDP opět narůstat. Růst hrubého domácího produktu mohl ovlivnit vznik dvou VTP v regionu, které zde začaly v roce 2008 fungovat. V roce 2012 byl zaznamenán opět pokles. HDP v tomto roce činilo v Libereckém kraji 124 mld. Kč, v Královéhradeckém 173 mld. Kč a v Pardubickém 150 mld. Kč.

Graf 15: Vývoj HDP v krajích region Severovýchod v mld. Kč

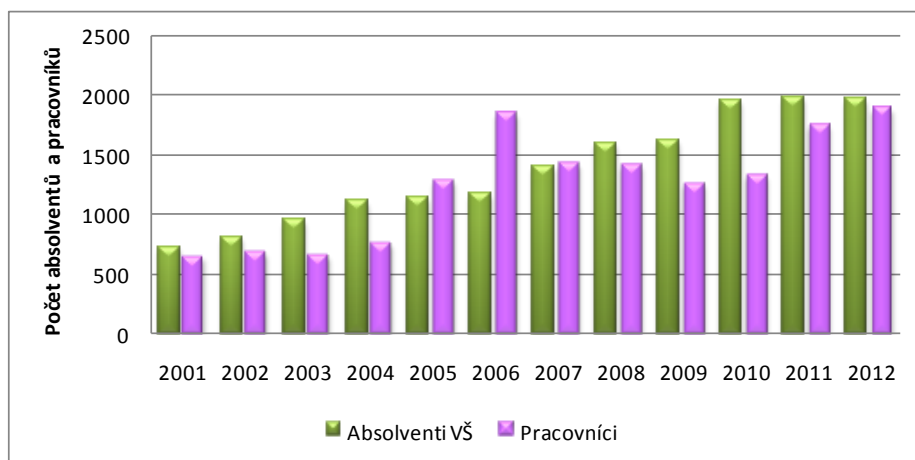
Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Počet zaměstnanců ve VaV a počet absolventů VŠ

Liberecký kraj v roce 2012 disponoval 90 pracovišti VaV. Je to o 40 pracovišť více než v roce 2001. Od roku 2001 tedy v Libereckém kraji docházelo k postupnému růstu zaměstnanců ve výzkumu a vývoji. Od tohoto roku zde fungoval Technologický park při VÚTS, který nárůst zaměstnanců podpořil. V období let 2005 a 2006 byly zaznamenány největší nárůsty zaměstnanců. V roce 2005 se počet zvýšil o 528 zaměstnanců, tedy na 1 295 a následující rok to bylo o další 562 zaměstnanců, tedy na 1 857. Zajímavostí je, že v tomto období nevznikl žádný nový VTP, který by se o tento nárůst mohl přičinit.

Od roku 2007 docházelo ovšem opět k poklesu zaměstnanců, který vyvrcholil v roce 2009 jako následek hospodářské krize. Počet zaměstnanců v tomto roce činil 1 270. Od

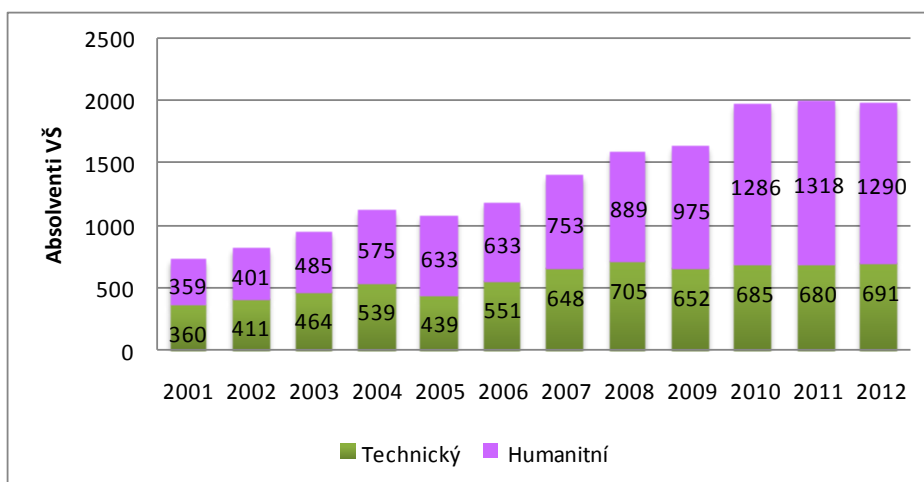
tohoto roku dochází k opětovnému nárůstu, který v posledních letech je způsoben rozšířením Technologického parku při VÚTS, který byl v roce 2013 přesunut do větších prostor a přejmenován na Centrum rozvoje strojírenského výzkumu.

Graf 16: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Libereckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Počet absolventů VŠ, jako potencialních nových klientů VTP, se neustále zvyšuje, zatímco v roce 2001 bylo v Libereckém kraji 719 absolventů, v roce 2011 jejich počet činil 1 994. V následujícím roce došlo k poklesu o 15 absolventů. Na grafu č. 19 je vidět struktura oborově zaměřených absolventů VŠ. Pro kraj jsou výhodou technicky zaměřené obory, neboť jsou více uplatnitelné ve VTP.

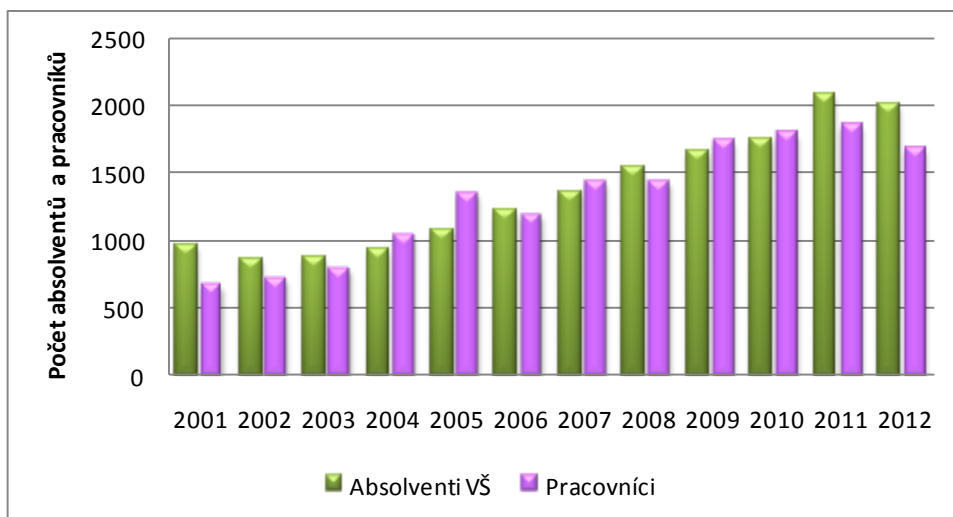

Graf 17: Struktura oborů absolventů VŠ v Libereckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

V Královéhradeckém kraji se počet zaměstnanců ve VaV neustále rovnoměrně vyvíjí. Je to podpořeno nárůstem pracovišť VaV, kterých se v kraji nyní nachází 134. Největší pohyb zaměstnanců byl zaznamenán v letech 2004 a 2006. Kdy se počet nejprve zvýšil

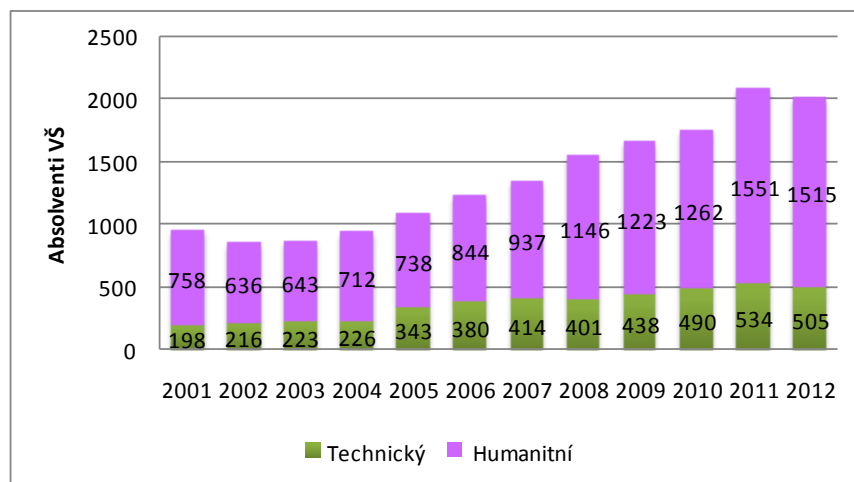
o 315 zaměstnanců na 1365 a následně poklesl o 167 zaměstnanců. Od roku 2007 dochází opět k zvyšování počtu zaměstnanců. Vyšší nárůst mezi lety 2008 a 2009, i přes probíhající ekonomickou krizi, zapříčinil vznik Technologického centra v Hradci Králové. V současnosti je ve výzkumu a vývoji zaměstnáno 1 695 zaměstnanců.

Graf 18: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaVa absolventů VŠ v Královéhradeckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

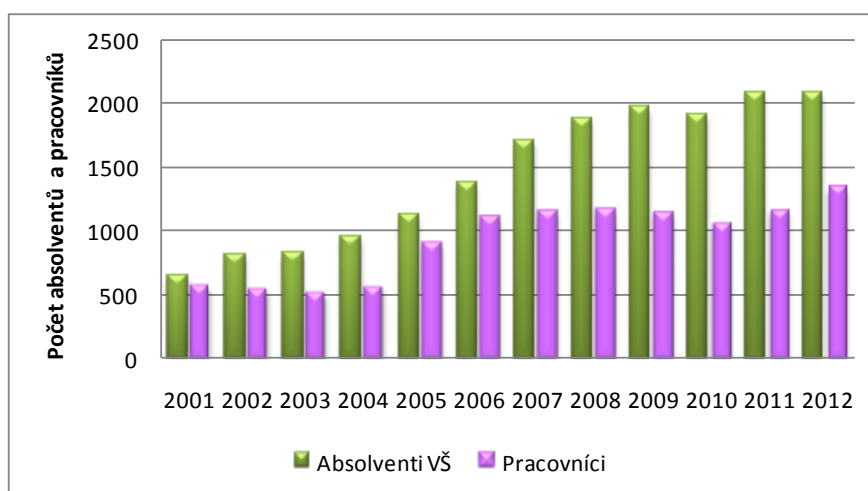
Stejně jako v Libereckém kraji se počet absolventů VŠ neustále zvyšuje. V roce 2011 tento počet za zkoumané období dosahoval největšího počtu 1 876 absolventů. V roce 2012 pokles na 1 695 absolventů. Negativem v Královéhradeckém kraji je, že se v tomto kraji nenachází technicky zaměřená Vysoká škola, která by byla předním zdrojem nových zaměstnanců. Následující graf zobrazuje strukturu oborů absolventů VŠ. Je vidět, že kraji dominují humanitní obory.

Graf 19: Struktura oborů absolventů VŠ v Královéhradeckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

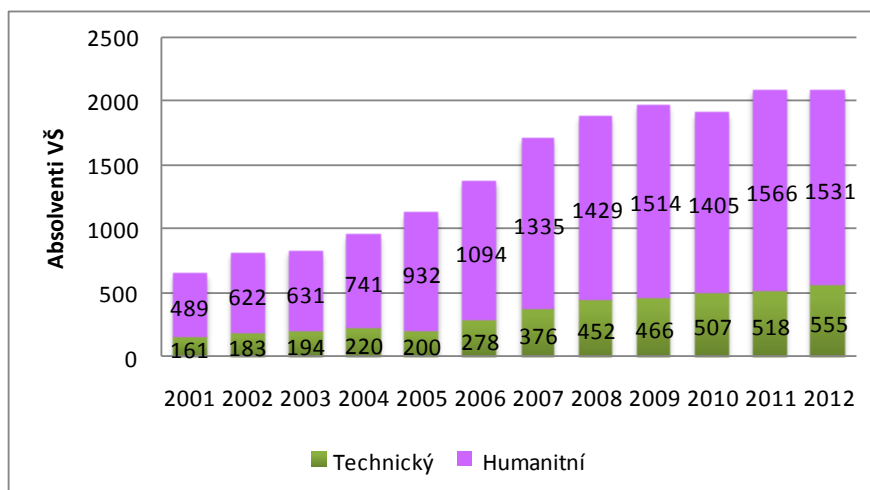
V Pardubickém kraji naopak od Libereckého a Královéhradeckého kraje docházelo od roku 2001 k poklesu počtu zaměstnanců. V roce 2003 počet poklesl o 56 zaměstnanců. Od tohoto roku se počet začal opět zvyšovat až do roku 2008, kdy celkový počet pracovníků ve výzkumu a vývoji činil 1 176. V roce 2008 začal fungovat TechnoPark v Pardubicích, který se od začátku potýkal s problémy, a mohl mít současně s ekonomickou krizí vliv na pokles zaměstnanců od tohoto roku. V posledních letech se počet zaměstnanců opět zvyšuje a v roce 2012 dosahoval počtu 1 346. Na rostoucí počet zaměstnanců má vliv i narůstající počet pracovišť, kterých se v Pardubickém kraji nyní nachází 143.

Graf 20: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Pardubickém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Podobně jako u dvou předchozích krajů i v Pardubickém kraji počet absolventů narůstá. V roce 2012 dosahoval počet absolventů 2 086, což je oproti roku 2001 nárůst o 1 436 absolventů. Rovněž Pardubickému kraji chybí technicky zaměřená vysoká škola. Převaha humanitních oborů je zobrazena na grafu č. 23.

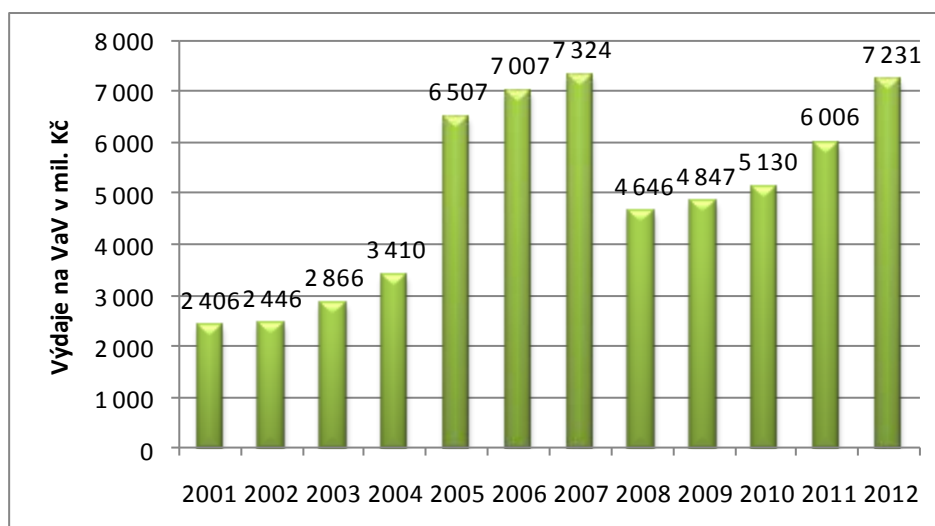

Graf 21: Struktura oborů absolventů VŠ v Pardubickém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Výdaje na VaV

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v regionu NUTS II Severovýchod činily v roce 2012 7 231 mil. Kč. Jak je vidět z grafu od roku 2001 se výdaje na VaV zvyšovaly a v roce 2005 se zvýšily skokově z 3 410 mil. Kč na 6 507 mil. Kč. V roce 2007 se vyšplhaly na 7 324 mil. Kč a následující rok prudce klesly na 4 646 mil. Kč. Od tohoto roku opět výdaje na VaV se zvyšují, což značí, že intenzita výzkumu a vývoje roste. Od roku 2001 se výdaje vynaložená na VaV zvedly o 4 825 mil. Kč.

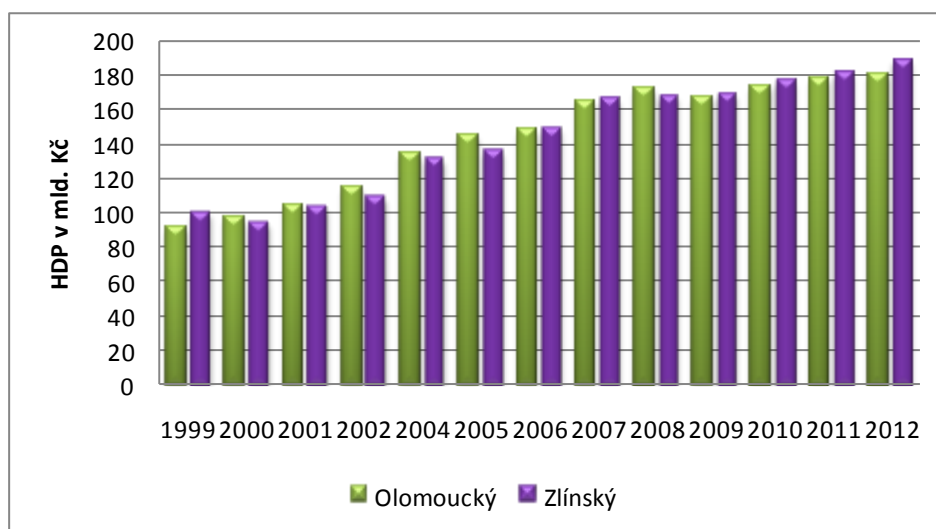
Graf 22: Celkové výdaje na VaV regionu Severovýchod

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

4.2 Indikátory regionu NUTS II Střední Morava

Hrubý domácí produkt

Graf č. 26 zobrazuje vývoj HDP v Olomouckém a Zlínském kraji za období 1999 - 2012. HDP se v regionu NUTS II Střední Morava vyvíjí v obou krajích relativně stejným tempem a zachovává si růstovou vývojovou tendenci. V roce 2012 dosáhlo HDP hodnoty 371 mld. Kč oproti roku 1999, kdy činilo 194 mld. Kč, vzrostlo o 177 mld. Kč. Region NUTS II Střední Morava vykazuje mnohem lepší ekonomickou výkonnost než region NUTS II Severovýchod, který v tomto roce dosáhl HDP 212 mld. Kč.

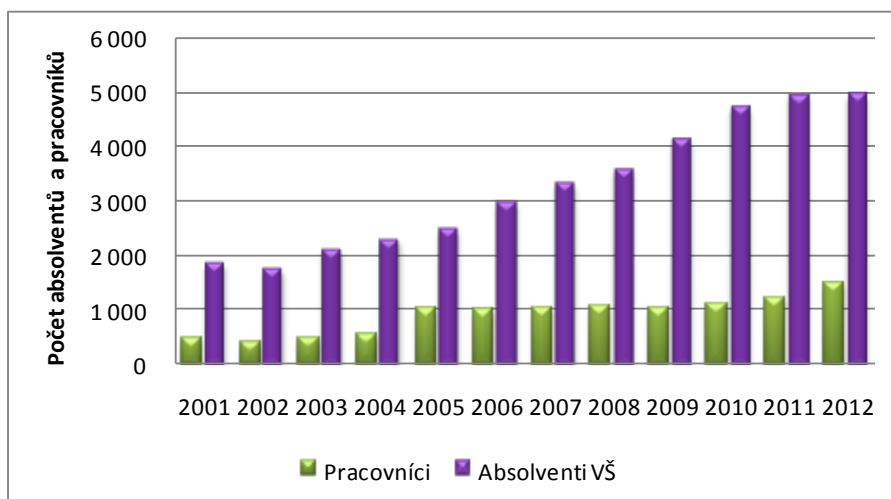
Graf 23: Vývoj HDP v Olomouckém a Zlínském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Počet zaměstnanců ve VaV a počet absolventů VŠ

Počet zaměstnanců ve VaV v Olomouckém kraji se každý rok nepatrně zvyšuje. Zvyšování je důsledkem nárůstu pracovišť ve VaV. V současnosti jejich počet činí 134. Od roku 2001 se počet zvýšil o 1 009 zaměstnanců. Nepatrný pokles byl zaznamenán v období ekonomické krize v roce 2008.

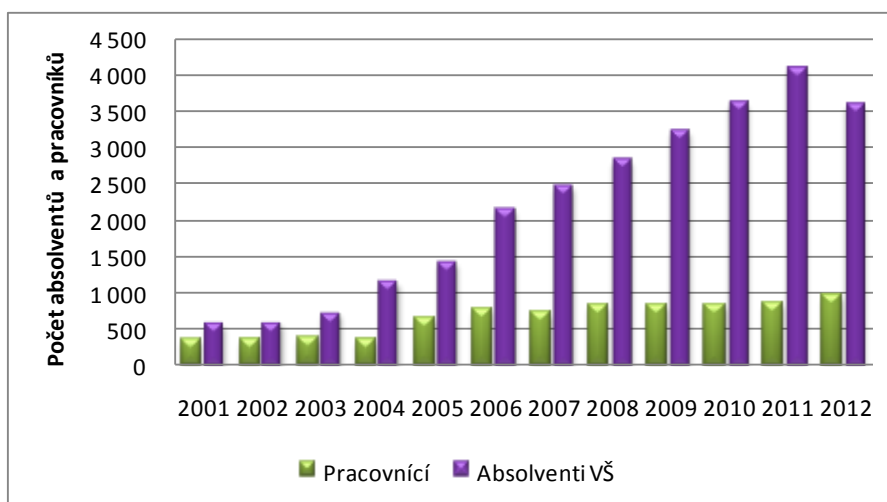
Olomoucký kraj disponuje velkým množstvím absolventů VŠ. V roce 2012 se jich v kraji nacházelo 4 973. Nevýhodou je, že jejich zaměření je pouze humanitní, neboť v Olomouckém kraji se nenachází technicky zaměřená vysoká škola.

Graf 24: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ v Olomouckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

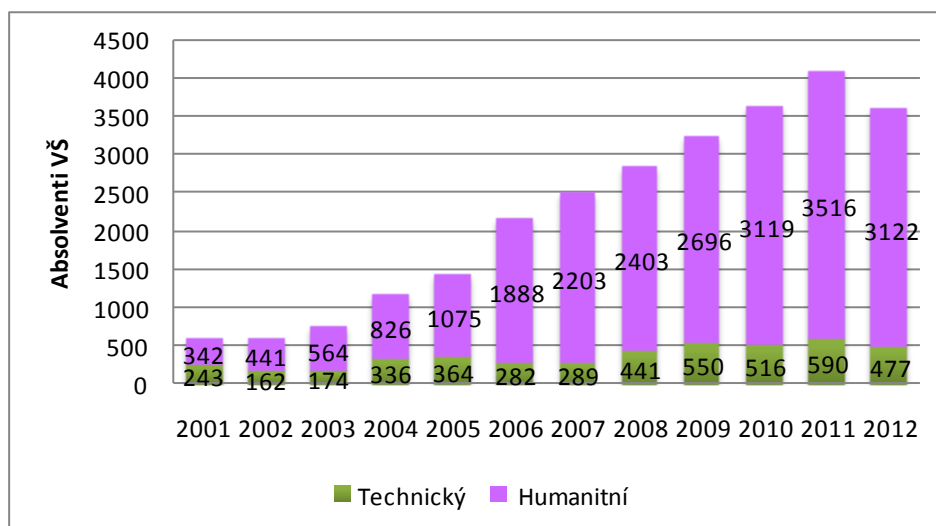
Ve Zlínském kraji se nachází 172 pracovišť ve VaV, přesto nárůst zaměstnanců ve Zlínském kraji není příliš vysoký. Má mírnou vzrůstovou tendenci. V roce 2012 počet zaměstnanců činil 969. Oproti roku 2001 je to zvýšení o 620.

Graf 25: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ ve Zlínském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Stejně jako v Olomouckém kraji se ve Zlínském nachází vysoký počet absolventů VŠ. Počet v roce 2012 činil 3 597. Výhodou oproti Olomouckému kraji je, že ve Zlínském kraji se nachází technicky orientovaná vysoká škola., která poskytuje potencionální zaměstnance VTP. Převažujícím oborem jsou sice humanitní studia, ale i část technicky zaměřených absolventů je pro region důležitá. Struktura zaměření absolventů VŠ je vidět na následujícím grafu.

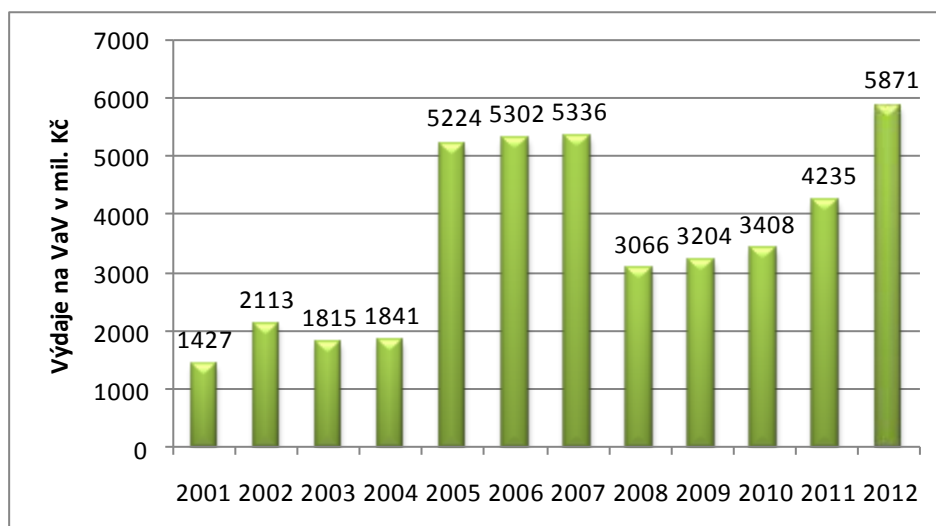

Graf 26: Struktura oborů absolventů VŠ ve Zlínském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Výdaje na VaV

Celkové vynaložené výdaje na výzkum a vývoj v regionu NUTS II Střední Morava v roce 2012 byly 5 871 mil. Kč. V roce 2002 je vidět nárůst výdajů patrně vyvolaný vznikem nového Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého v Olomouci. Mezi lety 2004 a 2005 byl zaznamenán další vysoký nárůst výdajů na VaV. Jejich hodnota byla 5 224 mil. Kč. Jednou z příčin mohl být vznik Technologického inovačního centra ve Zlíně, který na svoji činnost musel vynaložit určité finanční prostředky. V období ekonomické krize opět došlo ke snížení výdajů na 3 066 mil. Kč. Ve stejném období vznikl Vědeckotechnický park při UTB ve Zlíně a výdaje na výzkum a vývoj začaly opět narůstat. V letech 2010 a 2012 se VTP v regionu rozšířily o Technologický park PROGRESS v Holešově a Centrum inovačních technologií a aplikované informatiky.

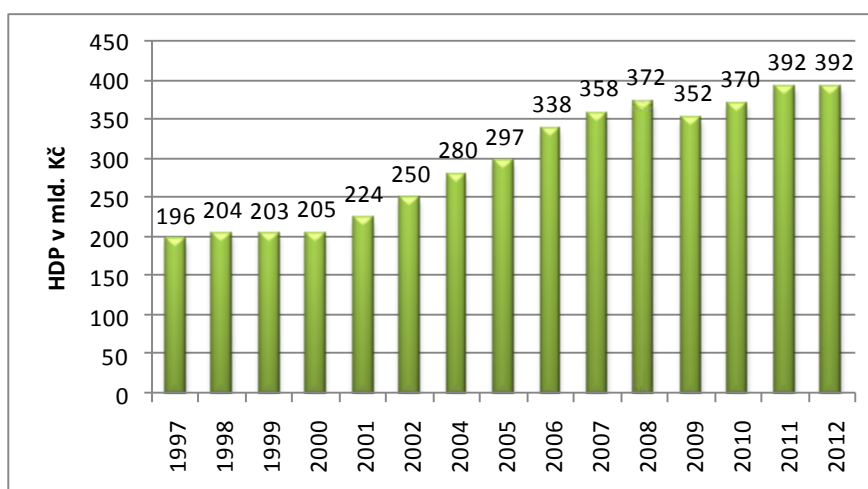
Graf 27: Celkové výdaje na VaV regionu Střední Morava

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

4.3 Indikátory regionu NUTS II Moravskoslezsko

Hrubý domácí produkt

Moravskoslezský kraj v roce 1997 vykazoval HDP ve výši 196 mld. Kč. V následujících letech mělo HDP vzrůstovou vývojovou tendenci, která značí zlepšování výkonnosti ekonomiky v kraji. Nárůst HDP oproti roku 1997 v roce 2012 činil 196 mld. Kč. K menšímu poklesu došlo v období ekonomické krize, kdy se HDP propadlo o 20 mld. Kč. Poslední VTP vznikl v roce 1997 a v následujících letech žádný zprovozněn nebyl. Mezi lety 2007 a 2008 byly zřízeny tři podnikatelské inkubátory, které se na růstu HDP podílely.

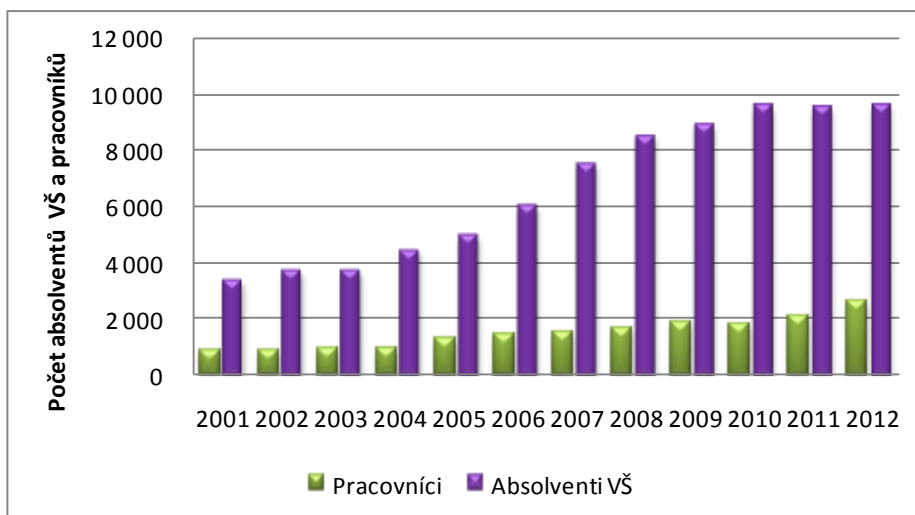

Graf 28: Vývoj v HDP v mld. Kč v Moravskoslezském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Počet zaměstnanců ve VaV a počet absolventů VŠ

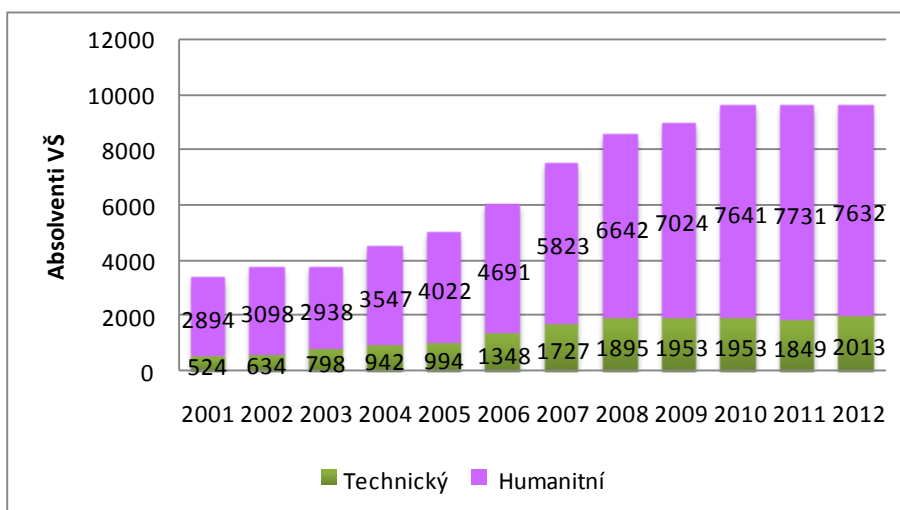
V současnosti se v Moravskoslezském kraji nachází 265 pracovišť ve výzkumu a vývoji. Od tohoto počtu se odvíjí i počet zaměstnanců, který aktuálně činí 2 613. Počet od roku 2001 neustále narůstá. Zatímco v roce 2001 se v kraji nacházelo 855 zaměstnanců, v roce 2012 jich bylo o 1 758 více.

Graf 29: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV a absolventů VŠ ve Moravskoslezském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Vzhledem k tomu, že v kraji působí několik vysokých škol, tak se zde nachází velké množství absolventů VŠ. Několikrát již zmiňovaným přínosem je technické zaměření a díky Technické univerzitě na VŠB, kraj disponuje s absolventy technických oborů. V roce 2012 vysokou školu úspěšně zakončilo 9 640. Oproti roku 2001 je to nárůst o 6 223. Oborové rozložení je vidět na následujícím grafu.

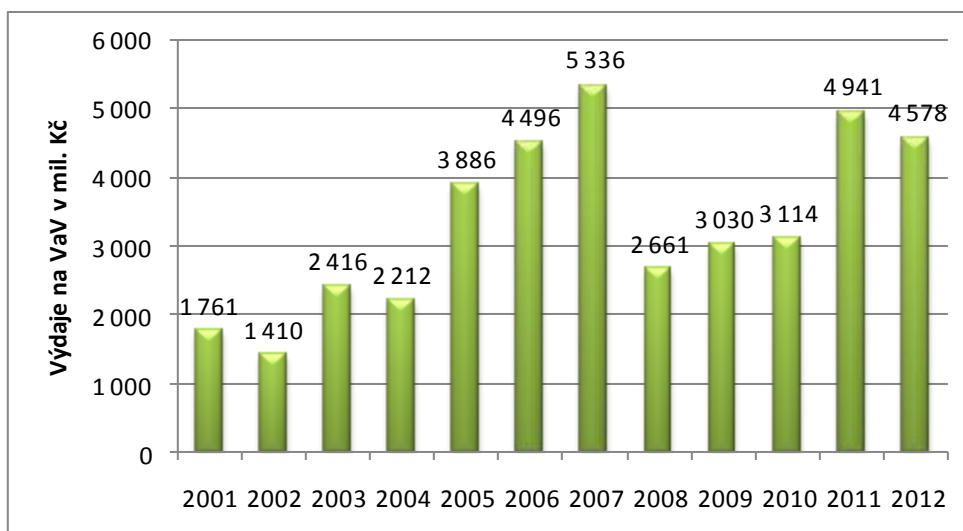

Graf 30: Struktura oborů absolventů VŠ v Moravskoslezském kraji

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Výdaje na VaV

V roce 2012 činily celkové vynaložené výdaje na VaV v Moravskoslezském kraji 4 578 mil. Kč. K největší nárůstu došlo v roce 2005, kdy se výdaje zvýšily o 1 674 mil. Kč. Jejich výše byla 3 886 mil. Kč. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2007, kdy se vyšplhaly až na 5 336 mil. Kč. Tento nárůst byl patrně způsoben realizací nových podnikatelských inkubátorů v tomto období. V roce 2008 byl zaznamenán prudký pokles spojen s ekonomickou krizí. Výdaje v tomto roce klesly o 2 675 mil. Kč.

Graf 31: Celkové výdaje na VaV regionu Moravskoslezsko

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

5 ZHODNOCENÍ DOPADŮ VTP

Porovnáním množství vědeckotechnických parků v jednotlivých regionech je zjištěno, že největším počtem VTP disponuje region NUTS II Střední Morava, kterému dominuje Zlínský kraj s celkovým počtem čtyř VTP.

Podle dostupných dat největší plochu zaujímají parky v regionu NUTS II Moravskoslezsko. Jejich celková výměra činí kolem 130 000 m².

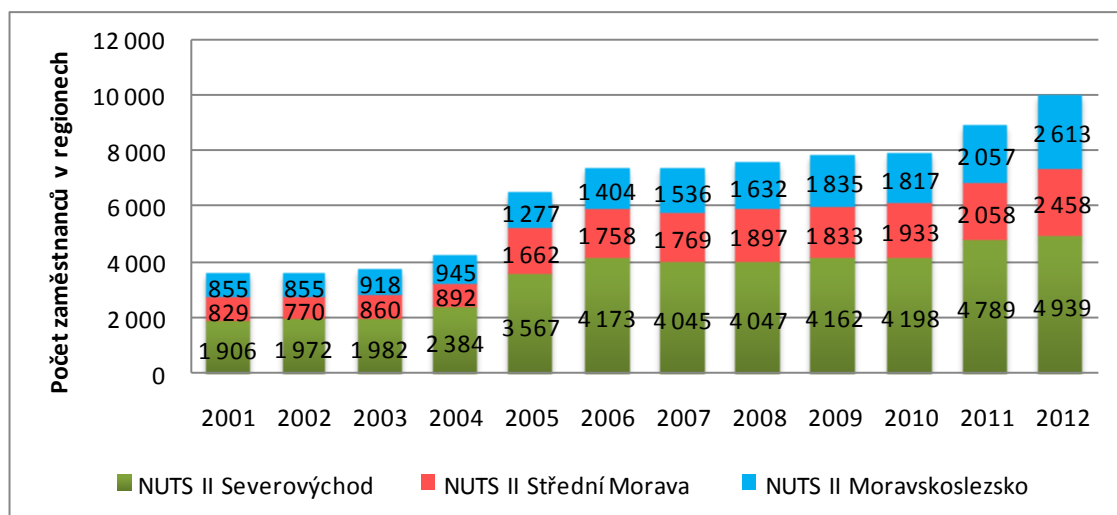
Nejstarším, ze zkoumaných objektů, je Podnikatelské inovační centrum Ostrava. Jako datum jeho vzniku je uváděno 1.4.1994. Naopak nejmladším, z analyzovaných objektů, je Technologický park PROGRESS v Holešově, kde je uváděn termín 1.12.2012.

Do roku 2007 mají všechny regiony rostoucí tendenci HDP bez výrazných výkyvů. Od tohoto roku je ovšem ve všech zkoumaných regionech zaznamenán pokles HDP, který je vyvolán nastupující ekonomickou krizí. V současné době směřuje hrubý domácí produkt opět k hodnotám, které dominovaly před krizí. Vývoj HDP bez větších výkyvů představuje skutečnost, že realizace VTP nemá na vývoj hrubého domácího produktu značný vliv.

Pracoviště, která se ve VTP nacházejí, se rozdělují podle sektorů provádění VaV na sektor podnikatelský, vládní vysokoškolský a soukromý neziskový. Data jsou uvedena souhrnně za všechny sektory. Česká republika v současnosti disponuje s 2 578 pracovišti, které se zabývají vědou a výzkumem. Z toho 938 pracovišť se nachází ve sledovaných regionech. V jednotlivých regionech je situace taková, že až na region Severovýchod se počty pracovišť sice neustále zvyšují, ale počty nových pracovišť se mezi jednotlivými roky ve všech zkoumaných regionech snižují. V regionu Severovýchod došlo mezi lety 2011 a 2012 k zániku 8 pracovišť. Konkrétní hodnoty počtu pracovišť za posledních 5 let v jednotlivých regionech jsou uvedeny v příloze B.

Od počtu pracovišť se odvíjí počet pracovníků. Dostatek kvalitních lidských zdrojů je důležitý při zabezpečení technologického a ekonomického rozvoje. Množství lidských zdrojů se odvíjí od situace na pracovním trhu, na trendech ve vzdělání a to především na vysokých školách. Celkový počet pracovníků v regionech ve vědě a výzkumu za rok 2012 činí 10 010. Největším počtem zaměstnanců z vybraných regionů disponuje region Severovýchod, za ním se nachází region Moravskoslezsko a Střední Morava.

Na grafu č. 32 je vidět postupný vývoj počtu zaměstnanců v jednotlivých letech ve vybraných regionech.

Graf 32: Vývoj počtu zaměstnanců ve VaV ve sledovaných regionech

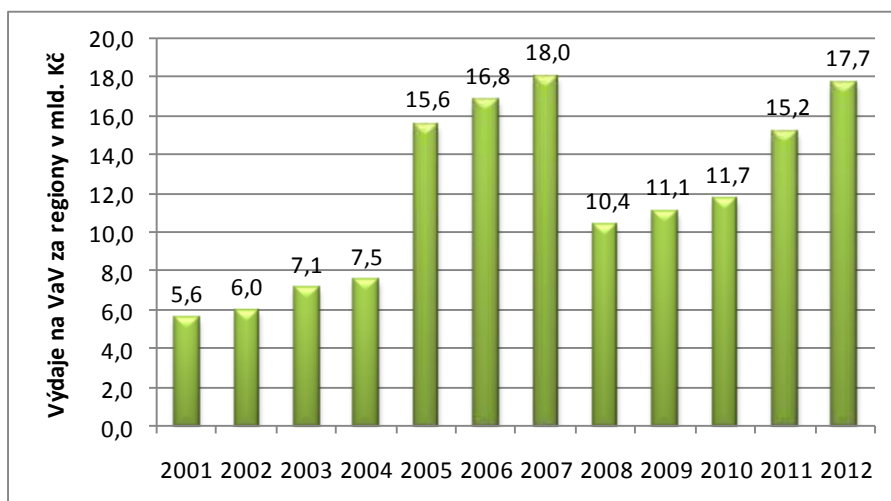
Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Mezi lety 2004 a 2005 došlo k největšímu meziročnímu nárůstu zaměstnanců ve všech regionech. Pozoruhodné ovšem je, že v tomto období nevznikl žádný nový VTP s výjimkou regionu Střední Morava, kde ve Zlínském kraji vzniklo Technologické inovační centrum. Tato realizace mohla být možnou příčinou nárůstu počtu zaměstnanců ve VaV v tomto regionu. Průměrný nárůst pracovníků ve VTP je 179 za rok.

V každém regionu se nachází vysoký počet absolventů VŠ. V roce 2012 činil celkový počet absolventů za všechny regiony 24 304. Z hlediska zaměření absolventů na technické a humanitní obory, převažují v regionech absolventi se zaměřením na humanitní obory. Počet těchto absolventů činí 20 063. Převaha humanitních oborů v regionech je způsobena chybějícími vysokými školami specializující se na technickou oblast. Nízký počet absolventů technických oborů je vzhledem k vývoji české ekonomiky negativním znamením, který může mít v budoucnu vliv na uspokojení poptávky po kvalitních pracovnících.

Je nutno počítat s tím, že ne všichni absolventi vysokých škol, kteří získali vzdělání v oblasti výzkumu a vývoje pracují, resp. budou pracovat, v tomto oboru. Nicméně jsou pro oblast VaV potenciálními zdroji participující se na tvorbě nových technologií a znalostí.

Celkové výdaje na VaV ve zkoumaných regionech činily 17 679 mil. Kč. Na následujícím grafu je uveden vývoj výdajů na VaV celkově za všechny zkoumané regiony.

Graf 33: Výdaje na VaV za regiony v mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]

Celkové výdaje se od roku 2001 postupně zvyšovaly a v roce 2005 došlo k prudkému vzestupu výdajů o 8,1 mld. Kč. Nárůst výdajů je doprovázen nárůstem počtu zaměstnanců ve VaV. Od tohoto roku se postupně dále zvyšovaly a v roce 2008 opět prudce klesly, patrně vlivem ekonomické krize. Pokles činil o 7,6 mld. Kč. Od roku 2009 mají výdaje opět vzrůstovou vývojovou tendenci. Za posledních 10 let výdaje na výzkum a vývoj ve vybraných regionech vzrostly o 12,1 mld. Kč. Vzhledem k podmínkám pro dlouhodobý ekonomický rozvoj je pozitivem, že výdaje na VaV se zvyšují i přes nepříznivý vývoj výkonnosti ekonomiky. Vliv na zvyšování výdajů na výzkumné aktivity mohlo mít intenzivnější čerpání prostředků ze Strukturálních fondů, které započalo v roce 2011.

Následující tabulka uvádí souhrn zjištěných informací o jednotlivých vědeckotechnických parcích ve vybraných regionech.

Název parku	Vznik	Náplň	Počet firem	Počet prac. míst	Plocha (m ²)
CRSV Liberec	14.2.2013	- nové návrhy strojů a zařízení - obráběcí, textilní, bižuterní a automobilový průmysl	-	195	9 500
CTTV – INOTEX Dvůr Králové n. L.	1.7.1992	- textilní technologie - vývoj nových ekologických postupů zušlechťování - transfer perspektivních technologií - inženýrské, technické a poradenské služby	8	48	6 050

TC Hradec Králové	1.7.2008	- informační technologie - spolupráce s VŠ - konzultace pro nové firmy - pronájem kanceláří, prostor pro lehkou výrobu	29	90	2 817
TechnoPark Pardubice	3.9.2008	- výzkumné činnosti - prototypová výroba - realizace technologií	-	-	10 600
Argitec, Šumperk	1.6.1996	- výzkum pro zemědělství, potravinářství a ŽP - poradenské a konzultační služby	15	32	3 629
VTP UP, Olomouc	21.1.2002	- pronájem kanceláří a výrobních prostor - poradenské služby - využívání přístrojů a know- how UP	27	63	2 747
CITAI	3.11.2010	- poskytování služeb - specializace na informační a komunikační technologie	-	-	-
Technologické inovační centrum Zlín	2.5.2005	- podpora vzniku a rozvoj inovačních firem - vývoj nástrojů podpory inovačních aktivit	22	115	5 527
Technologický park PROGRESS, Holešov	1.12.2012	- moderní výrobní, laboratorní a kancelářské prostory - IT služby - finanční poradenství	-	200	5 958
Vědeckotechnický park při UTB, Zlín	1.3.2008	- podpora inovačního podnikání - služby vědeckých a výzkumných odborníků	7?	56?	5600?
BIC Ostrava	1.4.1994	- prostředí pro vznik a rozvoj inovačních firem - transfer technologií	40?	761?	23 531
Vědecko-technický park Ostrava	1.10.1997	- podpora podnikatelských subjektů s orientací na progresivní technologie - podpora inovačních projektů	22?	667?	100 000

(?) Informace z webu Společnosti vědeckotechnických parků

(-) Údaje nejsou k dispozici

	region Severovýchod
	region Střední Morava
	region Moravskoslezsko

Tabulka 6: Přehled vědeckotechnických parků ve vybraných regionech

Zdroj: vlastní zpracování

6 ZÁVĚR

Výzkum a vývoj má významnou úlohu při vytváření nových produktů, znalostí a technologických postupů, které jsou nutné k udržení stabilního a udržitelného ekonomického růstu společnosti. Vědeckotechnické parky jsou v dnešní době významnou součástí vyspělých ekonomik, přestože pojem vědeckotechnický park ještě není v podvědomí laické veřejnosti příliš znám.

Vědeckotechnické parky jsou důležitým prvkem ve vědeckotechnické a výzkumné oblasti a rozvoje. Jejich snahou je podpora začínajících podnikatelů a vývoj nových výrobků, služeb, technologických postupů a metod. Mají vliv na tvorbu inovací, způsobují strukturální změny regionu a přispívají k zvyšování jeho potenciálu. Dalším pozitivem je, že prostřednictvím tvorby nových pracovních míst ovlivňují trh práce a přispívají tedy ke snižování nezaměstnanosti. Zajištění potřebné pracovní síly se neodvíjí jen od situace na pracovním trhu, ale je rovněž závislé na vývoji vzdělání především v terciárním sektoru.

Žádná z teorií regionálního rozvoje nedokáže přesně určit budoucí vývoj regionu a není to ani jejich cílem. Při množství existujících teorií regionálního rozvoje není možné nalézt a označit vhodnou teorii pro aplikaci. Díky jedinečnosti každé teorie je uplatnění názoru jedné konkrétní teorie dostatečně neefektivní a je tedy výhodnější spojení několika teorií dohromady.

Základním problémem rozvoje ekonomiky v České republice je nedostatečná spolupráce a komunikace mezi oblastí výzkumu – vysokými školami a výzkumnými institucemi a podnikatelskou sférou.

Hlavním cílem práce bylo popsat a vyhodnotit, zda existence vědeckotechnických parků ve vybraných regionech má vliv na sledovaný kraj. Bylo zjištěno, že v některých regionech došlo k růstu HDP a poklesu zaměstnanosti v letech, kdy došlo k zahájení činnosti jednotlivých parků a narůstal zájem o jejich služby. U některých případů nebyla prokázána přímá vazba mezi vědeckotechnickými parky a sledovanými ukazateli v regionu.

Na základě zjištěných výsledků lze prohlásit, že hlavní důvod budování vědeckotechnických parků je aktivně se podílet na tvorbě nových pracovních míst, a tím snižovat nezaměstnanost regionu. Právě nezaměstnanost je jedním z hlavních indikátorů, který vede k srovnání rozdílů mezi jednotlivými regiony. Cíl práce by tím mohl být splněn.

Snahou vědeckotechnických parků by mělo být zdokonalení poskytování informací a komunikace s jednotlivými potenciálními zájemci o jejich služby. Parky by měly být důsledné v propracovanosti svých webových stránek a dodržovat zveřejňování veřejných dokumentů jako je např. výroční zpráva. Jak v případě webových stránek, tak výročních zpráv klást důraz na přehlednost a obsahovost informací. Česká republika i jednotlivé regiony by se měly snažit více podporovat spolupráci mezi výzkumnou sférou, podnikateli a místní samosprávou za účelem maximálního využití potenciálu regionů. Vše výše uvedená doporučení, byla v rámci analyzovaných parků u některých shledána jako nedostačující a nevyhovující.

Z hlediska jejich přínosu v oblasti vývoje a výzkumu, lze v budoucnu očekávat, že počet i kvalita vědeckotechnických parků bude vzrůstat a podpoří tak inovační potenciál.

LITERATURA

Knižní zdroje

- [1] BUČEK, M., REHÁK, Š., TVRDOŇ, Š. *Regionálna ekonómia a politika*. Bratislava: Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-362-4.
- [2] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje*. Praha: Karolinum, 2011, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.
- [3] CETKOVSKÝ, J., WICKOVÁ H. *Technologické parky. Divize informačních služeb elektroniky*. Praha: TESLA VÚST. 1991. 56 s.
- [4] HRABÁNKOVÁ, M., ŘEHOŘ, P., ROLÍNEK, L., SVATOŠOVÁ, L. *Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu: vědecká monografie*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011. 111 s. ISBN 978-807-2047-529.
- [5] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Nová regionální politika*. Praha: MMR, 2002. ISBN 80-238-8523-5
- [6] ODBOR VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ. *Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2013*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2013. ISBN 978-80-7440-086-5. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=711241>
- [7] SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. Vyd. 1. Ostrava: Repronis, 2004. 159 s. ISBN 80-732-9059-6.
- [8] *Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2010. 105 s. ISBN 80-721-2536-2.
- [9] STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- [10] ŠILHÁNKOVÁ, V., *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4
- [11] ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2006. 83 s. ISBN 80-903-8460-9.
- [12] ŽÍTEK, V., KLÍMOVÁ, V. *Regionální politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 106 s. ISBN 978-802-1047-617.

Časopisy

- [13] MAREK, D., ŽÍŽALOVÁ, P.: *Vědeckotechnické parky a inovační podnikání v České republice. Inovační podnikání a transfer technologií*, 2011, č. 3, s. 5-7.

Elektronické zdroje

- [14] *Agritec Šumperk* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.agritec.cz/new/>
- [15] Aktéři regionální politiky. *Metodická podpora regionálního rozvoje* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/akteri-regionalni-politiky.html>
- [16] *BIC Ostrava* [online]. © 2010 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.bicova.cz/>
- [17] *CITAI - Centrum informačních technologií a aplikované informatiky* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.citai.rckas.cz/>
- [18] Výzkum a vývoj. *CzechInvest* [online]. 2014 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/podpora-vyzkumu-a-vyvoje>
- [19] Historie. *Technologické centrum Hradec Králové* [online]. 2011 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.tchk.cz/>
- [20] Inkubátory. *CzechInvest* [online]. 1994–2013 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/inkubatory>
- [21] Katalog VTP. *Společnost všdeckotechnických parků ČR* [online]. 2001-2013 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.svtp.cz/katalog/>
- [22] Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS): Předmět a konstrukce klasifikace CZ-NUTS. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_%28cz_nuts%29_2011
- [23] Operační program Podnikání a inovace. *Ministerstvo pro místní rozvoj: Strukturální fondy* [online]. 2014 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Podnikani-a-inovace>
- [24] Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Strukturální fondy* [online]. 2014 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z:

- <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU/Operacni-programy/OP-Podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost>
- [25] Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Strukturální fondy* [online]. 2014 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU/Operacni-programy/OP-Vyzkum,-vyvoj-a-vzdelavani-%281%29>
- [26] Operační program Výzkum a vývoj pro inovace. *Ministerstvo pro místní rozvoj: Strukturální fondy* [online]. 2014 [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>
- [27] *Podnikatelský inkubátor* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://inkubator.vsb.cz/cs/>
- [28] Podnikatelský inkubátor RPV Invest. *RPV Invest, a. s.* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: http://www.rvp.brown.cz/pi_fulnek.php
- [29] *Podnikatelský inkubátor STEEL IT* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.steel-it.cz/>
- [30] Politika soudržnosti EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Strukturální fondy* [online]. 2014 [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>
- [31] Profil firmy. *INOTEX* [online]. 2008 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.inotex.cz>
- [32] Ročenky. *Český statistický úřad* [online]. 10.4.2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rocenky_souhrn
- [33] ROP Moravskoslezsko. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Programy 2007 - 2013* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>
- [34] ROP Severovýchod. *Pardubický kraj* [online]. 2011 [cit. 2013-10-30]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz/rop-nuts-ii-severovychod>
- [35] ROP Střední Morava. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Programy 2007 - 2013* [online]. 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

- [36] Soubor výročních zpráv AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s. r. o., Šumperk, AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s. r. o., 2000 – 2010, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=&ic=48392952+&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [37] Soubor výročních zpráv BIC Ostrava, s. r. o., Ostrava, BIC Ostrava, s. r. o., 2000 – 2005, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=bic+ostrava&ic=&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [38] Soubor výročních zpráv INOTEX, s. r. o., Dvůr Králové n. L., INOTEX, s. r. o., 1998 – 2000, 2010 – 2012, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=Inotex&ic=&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [39] Soubor výročních zpráv Technologické centrum Hradec Králové, Hradec Králové, Technologické centrum Hradec Králové, 2007 – 2012, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=&ic=27493784&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [40] Soubor výročních zpráv TIC Zlín, s. r. o., Zlín, TIC Zlín, s. r. o., 2005 – 2011, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=&ic=26963574&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [41] Soubor výročních zpráv Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, UP Olomouc, 2007 – 2012, Dostupné z: <http://www.upol.cz/uredni-deska/verejne-dokumenty/>
- [42] Soubor výročních zpráv Vědecko – technologický park Ostrava, a. s., Ostrava, VTP Ostrava, a. s., 1997 – 2012, Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?navez=V%C4%9Bdecko+%E2%80%93+technologick%C3%BD+park+Ostrava&ic=&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=prefix&jenPlatne=true>
- [43] Specifikace regionů. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/specifikace_regionu

- [44] *Technologické inovační centrum* [online]. © 2007 - 2010 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.ticzlin.cz/>
- [45] *Technologický park PROGRESS* [online]. © 2010 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.progresspark.cz/>
- [46] Vědeckotechnický park při UTB ve Zlíně. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online]. © 2000 – 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.utb.cz/uni/organizacni-cleneni/vedeckotechnicky-park-pri-utb-ve-zline-1>
- [47] Technologický park při VÚTS Liberec, a. s. *TP* [online]. [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.vuts.cz/park/>
- [48] TechnoPark Pardubice k.s. *Univerzita Pardubice* [online]. 2012 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.upce.cz/spoluprace/prumysl/technopark.html>
- [49] *Vědecko – technologický park Ostrava* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://vtpo.cz/>
- [50] *Vědeckotechnický park Univerzity Palackého* [online]. © 2012 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.vtpup.cz/>
- [51] *Význam technologických parků pro rozvoj regionu*. Pardubice, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Dostupné z: http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/42118/2/JanakP_Vyznamechnologickych_TL_2011.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Data ke grafům

Příloha B Počty pracovišť v regionech

PŘÍLOHA A: Data ke grafům

		1996	1997	1998	1999	2001	2002	2003	2004
Agritec	Náklady	16 136	16 681	19 746	22 427	17 135	30 304	28 023	30 220
	Výnosy	12 096	11 823	15 077	15 870	17 017	20 211	23 277	24 166
	HV	-4 040	-4 858	-4 669	-6 557	-118	-10 093	-4 746	-6 054
BIC Ostrava	Náklady	-	-	-	-	-	-	-	-
	Výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
	HV	-19	-376	560	108	261	264	961	475
VTP Ostrava	Náklady	-	-	-	-	-	-	-	-
	Výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
	HV	-	-35	-495	-497	-72	34	339	567
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TC Hradec Králové	Náklady	-	-	-	5 368	6 635	7 246	8 584	9 214
	Výnosy	-	-	-	5 164	6 845	7 978	8 703	8 712
	HV	-	-	-	-204	210	732	119	-502
Agritec	Náklady	20 358	27 800	28 515	22 057	21 507	21 193	-	-
	Výnosy	20 539	22 878	25 116	21 783	21 240	20 268	-	-
	HV	181	-4 922	-3 399	-274	-267	-925	-	-
VTP UP	Náklady	-	-	-	-	-	-	-	-
	Výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
	HV	-	-	451	1 143	965	759	785	860
BIC Ostrava	Náklady	-	-	-	-	-	-	-	-
	Výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
	HV	1 700	3 496	5 720	4 134	7 781	4 372	11 710	11 647
VTP Ostrava	Náklady	-	-	-	-	-	-	-	-
	Výnosy	-	-	-	-	-	-	-	-
	HV	1 260	1 688	3 009	3 067	3 467	2 039	1 696	1 386

Tabulka 7: Výnosy a výdaje jednotlivých VTP

Zdroj: vlastní zpracování

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
CTTV-INOTEX	-	72	73	74	74	-	-	-	-	-	-	-	-	55	51	47	45
Agritec	52	59	56	57	-	61	61	59	46	43	52	53	42	39	32	-	-
VTP Ostrava	-	-	-	-	15	40	50	95	240	400	636	680	-	-	-	-	-
VTP UP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51	69	67	60	63
BIC Ostrava	267	302	377	342	380	388	405	157	156	180	-	-	-	-	-	-	-

Tabulka 8: Počet zaměstnanců v jednotlivých VTP

Zdroj: vlastní zpracování

Kraj	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liberecký	48	59	62	66	69	76	83	94	99	115	121	114	105	118	122	124
Královéhradecký	71	81	86	99	94	101	112	134	142	150	160	163	161	171	175	173
Pardubický	60	73	79	79	83	90	99	117	121	130	148	152	148	147	153	150
Olomoucký	-	-	-	92	97	104	115	134	145	149	165	173	167	174	179	181
Zlínský	-	-	-	101	95	104	110	132	137	150	167	169	170	178	182	190
Moravskoslezský	163	196	204	203	205	224	250	280	297	338	358	372	352	370	392	392

Tabulka 9: HDP v jednotlivých krajích v mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Kraj	Obor	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liberecký	Humanitní	359	401	485	575	633	633	753	889	975	1 286	1 318	1 290
	Technický	360	411	464	539	439	551	648	705	652	685	680	691
	Celkem	719	812	949	1 114	1 072	1 184	1 401	1 594	1 627	1 971	1 998	1 981
Královéhradecký	Humanitní	758	636	643	712	738	844	937	1 146	1 223	1 262	1 551	1 515
	Technický	198	216	223	226	343	380	414	401	438	490	534	505
	Celkem	956	852	866	938	1 081	1 224	1 351	1 547	1 661	1 752	2 085	2 020
Pardubický	Humanitní	489	622	631	741	932	1 094	1 335	1 429	1 514	1 405	1 566	1 531
	Technický	161	183	194	220	200	278	376	452	466	507	518	555
	Celkem	650	805	825	961	1 132	1 372	1 711	1 881	1 980	1 912	2 084	2 086
Olomoucký	Humanitní	1 879	1 768	2 117	2 318	2 511	2 986	3 349	3 605	4 152	4 747	4 974	4 977
	Technický	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkem	1 879	1 768	2 117	2 318	2 511	2 986	3 349	3 605	4 152	4 747	4 974	4 977
Zlínský	Humanitní	342	441	564	826	1 075	1 888	2 203	2 403	2 696	3 119	3 516	3 122
	Technický	243	162	174	336	364	282	289	441	550	516	590	477
	Celkem	585	603	738	1 162	1 439	2 170	2 492	2 844	3 246	3 635	4 106	3 599
Moravskoslezský	Humanitní	2 894	3 098	2 938	3 547	4 022	4 691	5 823	6 642	7 024	7 641	7 731	7 632
	Technický	524	634	798	942	994	1 348	1 727	1 895	1 953	1 953	1 849	2 013
	Celkem	3 418	3 732	3 736	4 489	5 016	6 039	7 550	8 537	8 977	9 594	9 580	9 645

Tabulka 10: Počet a rozdělení absolventů VŠ

Zdroj: vlastní zpracování

Kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liberecký	655	691	665	767	1 295	1 857	1 432	1 423	1 270	1 338	1 756	1 899
Královéhradecký	678	729	800	1 050	1 365	1 198	1 453	1 447	1 750	1 807	1 867	1 695
Pardubický	573	552	517	567	907	1 117	1 159	1 176	1 142	1 053	1 166	1 346
Olomoucký	479	406	490	533	1 016	991	1 042	1 073	1 016	1 101	1 205	1 488
Zlínský	349	364	370	359	646	766	726	824	816	832	853	969
Moravskoslezský	855	855	918	945	1 277	1 404	1 536	1 632	1 835	1 817	2 057	2 613

Tabulka 11: Počet zaměstnanců ve VaV v krajích

Zdroj: vlastní zpracování

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NUTS II Severovýchod	2 406	2 446	2 866	3 410	6 507	7 007	7 324	4 646	4 847	5 130	6 006	7 231
NUTS II Střední Morava	1 427	2 113	1 815	1 841	5 224	5 302	5 336	3 066	3 204	3 408	4 235	5 871
NUTS II Moravskoslezsko	1 761	1 410	2 416	2 212	3 886	4 496	5 336	2 661	3 030	3 114	4 941	4 578

Tabulka 12: Výdaje na VaV v jednotlivých regionech v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

PŘÍLOHA B: Počty pracovišť v regionech

	2008	2009	2010	2011	2012
NUTS II Severovýchod	300	324	364	375	367
<i>Změna mezi roky</i>	24	40	11	-8	
NUTS II Moravskoslezsko	192	201	228	259	265
<i>Změna mezi roky</i>	9	27	31	6	
NUTS II Střední Morava	-	253	286	302	306
<i>Změna mezi roky</i>	-	33	16	4	

Zdroj: vlastní zpracování podle [32]